

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Uudenmaan liiton julkaisu D 112 - 2024
ISSN 1236-4096

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

SISÄLLYS

Maakuntajohtajan katsaus	4
Uudenmaan liiton päätöksenteko.....	5
Uudenmaan liiton organisaatio	7
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	8
Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus	8
Alueiden käytön suunnittelu	16
Hallinto- ja viestintäpalvelut	17
Osakkuusomistajuudet ja Helsinki EU Officen hallinnointi	19
Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa	20
Arvio todennäköisestä tulevasta talouden kehityksestä	20
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen	20
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	23
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	23
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	24
Rahoitusasema ja sen muutokset.....	25
Kokonaistulot ja -menot	26
Kokonaistalouden tarkastelu.....	26
Tilikauden tuloksen käsittely	27
Talousarvion toteutuminen	28
Strategia vuoteen 2029	28
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023	29
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen tilikaudella 1.1.–31.12.2023	33
Tilinpäätöslaskelmat.....	37
Tilinpäätöksen liitetiedot	40
Liite 1: Uudenmaan liiton julkaisut 2023	49
Tilinpäätöksen allekirjoitus	50

Maakuntajohtajan katsaus

Suomen talous ajautui vuonna 2023 taantumaan ja talouden toipuminen takkusi. Julkisen talouden alijäämä syveni tasapainottamisyrittäksistä huolimatta ja velkaantuminen jatkui. Suomen Pankin loppuvuodesta päivittämän arvion mukaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyysvaje on 4,5 % BKT:sta.

Suomen talouden heikkenevä vire heijastui myös Uudenmaan työmarkkinoille. Suomessa työttömyys on keskittynyt yhä voimakkaammin Uudellemaalle. Uudellamaalla on eniten työnhakijoita, mutta myös avoimia työpaikkoja. Kohtaanto-ongelma on valtava. Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2025 alusta TE-toimistoista kuntien muodostamille työllisyysalueille. Uusimaa on selkeästi Suomen suurin yhtenäinen työssäkäyntialue, ja TE-uudistuksen toimeenpanossa ja onnistumisessa Uusimaa on sekä sijainniltaan että volyymiltaan avainasemassa. Uudenmaan liitto seuraa kansallisen TE24-uudistuksen etenemistä tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa. Liitto käynnisti vuoden 2023 syksyllä ESR-rahoitteisen TEPA24 Uusimaa -hankkeen, jonka tavoitteena on tukea Uudellemaalle syntyviä työllisyysalueita yhteisen tulevaisuuden rakentamisessa. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka.

Vaisujen taloudellisten ja työmarkkinanäkymien rinnalla alueen kehityksessä nähtiin vuonna 2023 kuitenkin myös valonpilkahduksia. Uudenmaan väestönkasvu oli kaikkien aikojen nopeinta. Maakunnan nopea väestönkasvu oli ennen kaikkea seurausta voimakkaasti kasvaneesta maahanmuutosta. Uudenmaan väestö kasvoi viime vuoden aikana 27 111 henkilöllä. Maakunnassa asui vuoden lopussa 1 760 144 henkilöä.

Uudellamaalla matkailu on merkittävä toimiala. Kotimaisten matkailijoiden määrä oli viime vuonna ennätyskellisen suuri. Matkailijoiden yöpymisten määrä oli myös hyvällä uralla. Vuonna 2023 Uudellamaalla rekisteröitiin lähes 6,4 miljoonaa matkailijoiden yöpymistä. Edellisestä vuodesta määrä kasvoi yli 430 000 yöpymisellä. Yöpymisten määrä on ollut vain kolmesti aikaisemmin tätä korkeampi.

Toimintaympäristön nopeiden muutosten takia valmistaudumme lähivuosina sekä täydentämään lainvoimaista Uusimaa-kaavaa että päivittämään Uusimaa-ohjelmaa. Kartoitimme viime vuonna suuntaa maakuntakaava- ja maakuntaohjelmatyölle kaksiosaisella sidosryhmäkyselyllä sekä laajalla kuntakierroksella. Tulevaisuuskyselyllä kartoitettiin eri sidosryhmien näkemyksiä Uudenmaan tärkeimmistä tulevaisuuden haasteista sekä Uudenmaan liiton roolista ja keinoista niihin vastaamisessa. Vastauksissa tärkeimmiksi Uudenmaan tulevaisuuden haasteiksi nousivat: toimiva seudullinen joukkoliikenne, ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, luontokadon pysäyttäminen, kasvun kestävä ohjaaminen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen. Haasteisiin vastaamisessa Uudenmaan liitolta toivottiin erityisesti roolia tiedolla johtamisessa ja laaja-alaisen yhteistyön kehittämisessä.

Aloitin työni Uudenmaan maakuntajohtajana 1.11.2023. Minut otettiin vastaan Uudenmaan liittoon äärimmäisen mukavasti. Pyrin parhaan kykyni mukaan olemaan Uudenmaan liitolle sellainen johtaja, jonka se rautaisena asiantuntijaorganisaationa ansaitsee.

Tuija Telén
maakuntajohtaja

Uudenmaan liiton päätöksenteko

Maakuntavaltuustolla on Uudenmaan liiton ylin päätösvalta. Sen jäsenmäärä on 83. Valtuutetuista 27 on Helsingistä, 12 Espoosta, 10 Vantaalta ja 3 Porvoosta sekä yksi tai kaksi edustajaa kustakin pienemmistä Uudenmaan kunnista.

Maakuntavaltuuston poliittinen jakauma vastaa vuoden 2021 kuntavaalien tulosta Uudellamaalla. Kokoomus on suurin puolue 23 paikalla. Sosialidemokraateilla ja vihreillä on molemmilla 14 valtuustopaikkaa.

Perussopimuksen 11 § nojalla maakuntavaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien toimikausi on kaksi vuotta.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajisto 2023–2025:

- Puheenjohtaja Pentti Arajärvi, (sd.), Helsinki
- I varapuheenjohtaja Arja Karhuvaara, (kok.) Helsinki
- II varapuheenjohtaja Kalle Ikkela, (kok.) Tuusula

Maakuntavaltuusto kokoontui vuonna 2023 kolme kertaa.

Maakuntavaltuuston poliittinen jakauma

Puolue	Jäsenmäärä
Kansallinen Kokoomus	23
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	14
Vihreä liitto	14
Perussuomalaiset	10
Ruotsalainen kansanpuolue	7
Vasemmistoliitto	7
Suomen Keskusta	4
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Liike Nyt	2
Yhteensä	83

Maakuntahallitus johtaa Uudenmaan liiton toimintaa, hallintoa ja taloutta. Maakuntahallituksessa on 15 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Maakuntahallituksen alaisena liiton hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa johtaa maakuntajohtaja Tuija Telén, joka toimii maakuntahallituksen esittelijänä.

Maakuntahallituksen puheenjohtajisto 2021–2025

- Puheenjohtaja Markku Markkula (kok.), Espoo
- I varapuheenjohtaja Minerva Krohn (vihr.), Helsinki
- II varapuheenjohtaja Arja Juvonen (ps.), Espoo, 12.12.2023 saakka, ja siitä lähtien Mervi Syväranta (ps.), Espoo

Maakuntahallitus kokoontui vuonna 2023 seitsemäntoista kertaa.

Maakuntahallituksen jäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Markku Markkula (kok.), Espoo pj.	Mia Laiho (kok.), Espoo
Minerva Krohn (vihr.), Helsinki I vpj.	Akseli Koskela (vihr.), Helsinki
Arja Juvonen (ps.), Espoo II vpj. 12.12.2023 saakka ja siitä lähtien Mervi Syväranta (ps.), Espoo	Tom Packalen (ps.), Helsinki
Mirita Saxberg (kok.), Helsinki	Mikko Ohela (kok.), Helsinki
Tuomas Tikkanen (kok.), Helsinki	Hanna-Leena Hemming (kok.), Helsinki
Anssi Aura (kok.), Vantaa 12.12.2023 saakka ja siitä lähtien Otso Kivimäki (kok.), Vantaa	Merja Vikman-Kanerva (kok.), Mäntsälä
Mikko Piirtola (kok.), Lohja	Marja Manninen-Ollberg (kok.), Sipoo 12.9.2023 saakka ja siitä lähtien Ritva Tarvainen (kok.), Sipoo
Reijo Vuorento (sd.), Helsinki 12.12.2023 saakka ja siitä lähtien Olli Koski (sd.), Helsinki	Tarja Kantola (sd.), Helsinki
Pirjo Komulainen (sd.), Järvenpää	Janne Bruun (sd.), Hyvinkää
Ulla Kaukola (sd.), Vantaa	Jari Sainio (sd.), Vantaa
Leo Stranius (vihr.), Helsinki	Eeva Hava (vihr.), Myrskylä
Reetta Hyvärinen (vihr.), Kirkkonummi	Kari Saari (vihr.), Vantaa 12.9.2023 saakka ja siitä lähtien Antti Auvinen (vihr.), Vantaa
Johannes Nieminen (ps.), Helsinki	Martina Houtsonen (ps.), Helsinki
Frida Sigfrids (r.), Porvoo	Sven Holmberg (r.), Raasepori
Pia Lohikoski (vas.), Kerava	Ville Uusivuori (vas.), Espoo

Tarkastuslautakunta arvioi kuinka hyvin valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat ja varmistaa, että liiton toiminta on järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lautakunta antaa vuosittain arviointikertomuksensa maakuntavaltuustolle. Lisäksi se valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakunnassa on neljä jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2023 yhdeksän kertaa.

Tarkastuslautakunnan jäsenet

Jäsen	Varajäsen
Anitta Orpana (kok.), Vantaa pj.	Petteri Kilpinen (kok.), Espoo
Kim Savolainen (sd.), Kerava vpj.	Tanja Huittinen (sd.), Mäntsälä
Päivi Meros (vihr.), Helsinki	Allan Halme (vihr.), Espoo
Pekka Pirkkala (kok.), Helsinki	Petra Urasto (kok.), Helsinki

Uudenmaan liiton organisaatio

Tehtävien tilivelvolliset ja laskujen hyväksymisestä sekä määrärahojen käytöstä vastaavat henkilöt määrätään vuosittain talousarviossa, hallintosäännössä ja maakuntahallituksen tekemissä projektien perustamispäätöksissä. Tilivelvolliset vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Aluekehityksen suunnittelu ja ohjaus

Vastuuhenkilö: aluekehittämisen vastuualueen johtaja

Aluekehitystyö

Toiminnan painopisteet 2023

- Aluepolitiikan paradigman uudistaminen ja siihen liittyvä edunvalvonta
- Uusimaa-ohjelman strategisten kärkeiden toteuttaminen, mukaan lukien Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartta
- Uuden maakuntaohjelman valmistelun käynnistyminen
- Uudenmaan liiton kansainvälisen toiminnan painopisteiden määrittely ja tehtyjen valintojen syventäminen

Raportointi:

Liitossa on laadittu edunvalvontasuunnitelma, joka määrittelee kansallisen ja kansainvälisen edunvalvonnan kohderyhmät, toiminnan painopisteet, ja edunvalvontatapahtumat, mukaan lukien myös aluepolitiikan paradigman uudistamisen. Edunvalvontasuunnitelma esiteltiin maakuntahallitukselle loppuvuodesta. Lisäksi laadinnassa oli toimintasuunnitelma, joka sisältää myös yksityiskohtaisia kansallisen ja kansainvälisen edunvalvonnan toimia sekä resurssit. Viestintä tukee edunvalvonnan kehittämistä.

Vuosittain käytävissä aluekehittämiskeskusteluissa (ALKE-keskustelut) on tavoitteena löytää maakunnan ja valtion yhteinen ymmärrys maakunnan tilannekuvasta ja kehittämistarpeista, ja niillä on myös pitkäjänteinen edunvalvonnallinen tavoite. Kevään 2023 ALKE-keskustelut pidettiin eduskuntavaalien takia kaikkien maakuntien yhteisinä. Keskusteluteemoiksi TEM nosti 1) vihreän ja digisiirtymän, 2) osaavan työvoiman saatavuuden ja alueellisen liikkuvuuden, sekä 3) huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden. Liitto toi aktiivisesti esille Uudenmaan erityispiirteitä sekä kansallisen aluepolitiikan uudistamistarvetta mm. Suomen tulevaa hallitusohjelmaa sekä kansallisen aluekehityspäätöksen valmistelua varten. Osana ALKE-keskusteluja käytiin syksyllä maakunnan poliittisen johdon keskustelut valtion kanssa. Niin ikään syksyllä 2023 ryhdyttiin valmistautumaan jo vuoden 2024 ALKE-neuvotteluihin. Sitä pohjustava maakuntien yhteinen, poliittisen tason ALKE-keskustelutilaisuus pidettiin ministeri Rydmanin johdolla 4.10.

"Reilusti edellä" Uusimaa-ohjelman 2022–25 strategisilla kärkitavoitteilla tavoitellaan Uudenmaan hiilineutraaliutta, T-&K-toiminnan menojen kohoamista 5 %:iin maakunnan BKT:sta sekä työllisyysasteen nousua 80 %:iin vuoteen 2030 mennessä. Ohjelman strategiset kärkitavoitteet ovat muodostuneet yhä vahvemiksi suunnannäyttäjiksi liiton koko toiminnalle, alueen edunvalvonnalle, sekä liiton ja ELY-keskuksen myöntämän hankerahoituksen suuntaamiselle.

Uudenmaan liitto käynnisti alkuvuodesta 2,2 milj.€ AKKE-haun (kansallinen alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen rahoitus). Haun teemat pohjautuivat Uusimaa-ohjelman kärkiteemoihin, ja haun tavoitteena oli tukea alueellisten toimijoiden innovaatioyhteistyön vahvistamista sekä uusimaalaisia toimijoita tukevia uusia palveluita sekä osallisuutta tai yhteisöllisyyttä vahvistavia hankkeita ja esiselvityksiä. Kaikkiaan rahoitettiin 13 hanketta. Työ- ja elinkeinoministeriö allokoi Uudenmaan liitolle uutta AKKE-rahoitusta vielä kevään aikana 0.84 milj.€, mutta lisää ei todennäköisesti ole enää tulossa tulevinakaan vuosina. Vaikka AKKE on koettu alueilla varsin ketteräksi rahoitusvälineeksi, päätti Suomen hallitus säästösyistä lakkauttaa sen kesällä 2023.

Kannanotossaan muiden maakuntien liittojen kanssa Uudenmaan liitto vetosi syksyllä valtionhallintoon, että hyväksi havaittu tukimuoto jatkuisi.

Uudenmaan tavoitteena on olla Euroopan innovatiivisin maakunta. Tämän toteuttamiseksi yhdeksi Uusimaa-ohjelman kärkitavoitteista on asetettu Uudenmaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan (T&K) menojen nostaminen viiteen prosenttiin maakunnan bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Keväällä 2023 Uudenmaan liitto käynnisti vuoden 2022 Science Meets Regions -prosessin jatkona hankintamenettelyn Uudenmaan EU-tasoisien TKI-toiminnan strategisesta konseptoinnista. Työ käynnistyi syksyllä 2023 yhteistyössä Spinverse Oy:n ja MDI Oy:n kanssa. Prosessin kuluessa kartoitettiin keinoja lisätä EU-tasoisien TKI-toiminnan määrää ja laatua Uudellamaalla sekä vahvistaa maakunnan TKI-toimijoiden yhteistyötä. Tilannekuvan piirtämiseksi ja tiekartan laatimiseksi on syvennetty Uudenmaan vahvuuksia ja heikkouksia sekä haasteita ja mahdollisuuksia TKI-toimijoille suunnatun kyselyn, haastattelujen sekä yhteisten pyöreän pöydän keskusteluiden avulla. Strateginen konsepti, joka viestinnällisesti julkaistiin nimellä Uudenmaan EU-tasoisien TKI-toiminnan tiekartta, valmistui keväällä 2024.

EU-tasoisien TKI-toiminnan edistämiseksi Uudenmaan liitto jatkoi vuonna 2023 EU-hankevalmistelutuen jakamista Uudenmaan aluekehitysrahastosta. Tuella edistettiin hankevalmistelua, jolla tavoitellaan kokoluokaltaan merkittäviä EU-rahoitteisia hankkeita. Valmistelurahoituksella tuettiin ensisijaisesti Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian teemojen (ilmastoneutraalius, ihmisten kaupunki sekä Uudistuva teollisuus ja innovatiiviset palvelut) mukaista valmistelua. Hankevalmistelutukea haettiin vuonna 2023 hyvin aktiivisesti, yhteensä noin 700 000 euron arvosta. Myönteisiä tukipäätöksiä tehtiin 37, yhteisarvoltaan 485 000 euroa. Uudenmaan liiton tuen lisäksi hakijat panostivat itse hankevalmisteluun lähes 500 000 euroa. Eniten tukipäätöksiä myönnettiin aktiivisimmille tuen hakijoille; VTT Oy:lle (8) sekä Helsingin yliopistolle (6) ja Laurea ammattikorkeakoululle (6). Tammikuussa 2024 tiedossa on neljä varmuudella EU-rahoituksen saanutta hanketta, näissä valmistelutuen saajina olivat Helsingin yliopisto, Hanken, VTT Oy sekä Forum Virium Helsinki Oy. Noin 15 hakemuksen osalta rahoittajan arviointiprosessi on kesken.

Liittyen Uusimaa-ohjelman tavoitteeseen työllisyysasteen nostosta Uudenmaan liitto seuraa kansallisen TE24-uudistuksen etenemistä tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa. Liitto käynnisti syksyllä ESR-rahoitteisen TEPA24 Uusimaa -hankkeen, jonka tavoitteena on tukea Uudellemaalle syntyviä TE-alueita yhteisen tekemisen sekä maakunnallisen palvelustrategian rakentamisessa. Hanke jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka. Niin ikään Uudenmaan liitto jatkoi seudullisten ja teemoittaisten TE24-tilaisuuksien järjestämistä ja kunnille avun tarjoamista mm. ELY/TE-tietokantojen kautta saatavan työllisyystiedon hyödyntämisessä uudistukseen valmistauduttaessa. Lisäksi liitto toteutti kartoituksen kuntien maahanmuuttajiin liittyvistä tietotarpeista. Liitto osallistui myös ELY-keskuksen järjestämälle seudulliselle kiertueelle, joka oli suunnattu kuntien maahanmuuttovastaaville.

Hiilineutraali Uusimaa 2030 –tiekartan toimeenpano jatkui aktiivisena hanketyön kautta. Kuntien ilmastotyötä tuettiin SILTA-hankkeen turvin 31.8. saakka ja sen jälkeen osana Canemure-hanketta. Hankkeiden avulla useat kunnat käynnistivät ilmastosuunnitelmaan laadinnan tai päivittivät ilmastotavoitteitaan. Osana Canemure-hanketta jaettiin hyviä ilmastotyön käytäntöjä kansallisessa kestävyysloikka-palvelussa (esim. Hiiliviisas Jukola -tapahtumakonsepti).

Tiekartan Hiilineutraali kiertotalous -painopistettä edistettiin vuoden 2023 alussa käynnistyneellä Uudenmaan kiertotalouslaakso -hankkeella. Uudenmaan liiton koordinoimassa hankkeessa yhteistyössä CLIC Innovationin kanssa tavoitteena on tukea kiertotaloussiirtymää ja luoda liiketoimintamahdollisuuksia maakunnassa. Tämän lisäksi osallistuttiin aktiivisesti EU-komission Circular Cities and Regions -yhteistyöhön sekä kansallisen kiertotalouden green deal -prosessin valmisteluun.

Kestävä kulutus ja tuotanto -painopisteen osalta jatkettiin luovien alojen kestävyystyötä LuoTo-hankkeessa. Laajoissa luovien alojen teematyöpajoissa (9 kpl) rakennettiin luoville aloille laaja-alainen toimenpideohjelma ja tarkasteltiin sekä alan omaa ekologista kestävyysmurrosta että luovien alojen mahdollisuuksia tukea kestävyys siirtymää. Toimenpideohjelman jalkauttamiseen saatiin OKM:ltä jatkorahoitus ja jatkohanke luovien alojen kestävyystyön vauhdittamiseksi käynnistyi loppuvuodesta 2023.

Hiilineutraali Uusimaa –tiekartan toimenpideohjelman päivittäminen käynnistettiin tavoitteena laatia tiekartan painopisteiden osalta tilannekuvat ja kartoittaa lisätoimia tavoitevuoteen 2030. Syksyn aikana kilpailutettiin konsultti, jonka kanssa työ käynnistyi vuoden lopulla.

Uusimaa-ohjelman mukaisesti sopeutuminen nostettiin ilmastotyössä hillinnän rinnalle vuoden 2023 aikana. Uudenmaan liitto käynnisti alkusyksyllä EAKR-rahoitteisen VILKKU-hankkeen, jossa kartoitetaan ilmastomuutoksen vaikutuksia Uudellamaalla ja laaditaan alueellinen sopeutumis suunnitelma. Yhteistyökumppanina hankkeessa on Helsingin yliopisto, joka kartoittaa yritysten ilmastoriskejä ja laatii yrityksille ilmastoriskityökalun. Sisäistä yhteenkytkentää rakennettiin Regions4Climate-Horisontti hankkeen kanssa. Lisäksi sopeutumisen yhteistyötä tiivistettiin myös EU:n Sopeutumisen missiossa, johon perustettiin kansallinen verkosto syksyllä 2023.

Ilmastotyön laajetessa katsottiin tarpeelliseksi perustaa vuoden 2023 alusta Uudenmaan liittoon ilmastoryhmä, johon koottiin käynnissä olevat ilmastohankkeet ja hanketyöntekijät. Myös tiekartan painopisteille perustetut asiantuntijatiimit jatkoivat osaltaan tiekartan jalkauttamista.

Seuraavan maakuntaohjelman valmistelu käynnistettiin toteuttamalla sidosryhmäkysely, jossa tunnusteltiin alueen toimijoiden tunteja ja odotuksia ohjelman teemoja sivuten. Henkilöstölle tehtiin kysely, jossa tiedusteltiin henkilöstön toiveita uuden maakuntaohjelman käynnistämiseen. On myös päivitetty kuntien strategiataulukko, johon on koottu keskeisimmät kärjet kuntien suunnitelmista. Vastaavasti käynnissä olevan Uusimaa-ohjelman toimeenpanoa ja vaikuttavuutta on arvioitu uuden ohjelman valmistelun pohjaksi.

Uudenmaan liitto teki aktiivisesti sekä kansallista että kansainvälistä edunvalvontaa vuoden aikana. Vuonna 2023 käynnistettiin Uudenmaan liiton kansainvälisen toiminnan painopisteiden määrittely ja tehtyjen valintojen syventäminen. Analyysiä jatkettiin syksyllä 2023. Liitossa arvioitiin ja uudistettiin edunvalvontatyötä myös mm. liiton omien prosessien (tavoitteen omistajuudet) kautta.

Vuonna 2023 osallistuttiin myös aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön ja verkostoihin sekä arvioitiin sitä kautta jatkuvasti näistä saatavia hyötyjä. Esimerkiksi CAPREX-verkoston vuosikokoukseen syyskuussa 2023 kutsuttiin myös sidosryhmämme edustaja mukaan ja arvioitiin verkoston toimintaa heille tulleen lisäarvon myötä.

Ennakointi ja aluekehityksen seuranta

Raportointi:

Vuoden 2023 syksyllä käynnistettiin aluekehityksen tilanne- ja kehityskuvatyö valtion ja maakuntien välisten aluekehittämiskeskusteluiden tausta-aineistoksi. Osana keskusteluprosessia valmisteltava aluekehityksen tilanne- ja kehityskuva toimii lähtökohtana valtion ja maakuntien aluekehittämiskeskusteluille. Tilanne- ja kehityskuvatyötä hyödynnetään myös hallituksen aluekehittämispäätöksen valmistelussa. Tilanne- ja kehityskuva on keskeinen osa maakuntien ja valtioneuvoston välistä vuoropuhelua aluekehittämisessä. Tavoitteena on, että tilanne- ja kehityskuvatyö tuo lisäarvoa kaikille valmisteluun osallistuville osapuolille ja mahdollistaa eri hallinnonalojen toimien alueellisten yhteisvaikutusten tarkastelun. Tilanne- ja kehityskuva perustuu sekä määrälliseen tilastoaineistoon että laadulliseen asiantuntija-analyyysiin.

Tilannekuvatyö koostui alla olevista kuudesta teemasta:

1. Väestökehitys
2. Ympäristön kestävä kehitys
3. Alue- ja yhdyskuntarakenne sekä liikenne- ja viestintäyhteydet
4. Elinkeinot ja TKI-toiminta
5. Työvoiman saatavuus, osaaminen ja sivistys
6. Osallisuus ja hyvinvointi

Tilannekuvatyön yhteydessä kerättyä aineistoa on hyödynnetty laajasti myös muussa aluekehittämistyössä ja seurannassa

- [Tilanne- ja kehityskuva 2023–2024](#)

Vuoden 2023 aikana päivitettiin toimintaympäristön seurannan kannalta tarkoituksenmukaisia seurantamittareita myös Uudenmaan liiton tietopalveluihin. Palveluun on koottu tietoa esimerkiksi alue- ja kuntataloudesta, matkailusta, päästökehityksestä, sosiaali- ja terveyspalveluista, tutkimus- ja kehystoiminnasta, työmarkkinoista ja väestöstä. Keskeisenä ajatuksena on ollut yhteisen ymmärryksen lisääminen maakunnan toimintaympäristön kehityksestä, nykytilasta ja tulevaisuudesta. Tietopalvelun tarkoituksena on parantaa liiton kykyä ennakoida, reagoida ja vastata maakunnassa esiintyviin moninaisiin aluekehittämisen haasteisiin.

Maakuntaohjelman seurannassa on hyödynnetty ohjelmakauden ajaksi laadittua vuosikelloa. Vuonna 2023 ohjelman seuranta varten koostettiin raportti toimenpiteiden edistämisestä sekä tilastokatsaus alueellisen kehityksen tilasta.

Ennakoinnin osalta Uudenmaan liitto on pyrkinyt laajaan ja moniääniseen yhteistyöhön maakunnan eri toimijoiden kanssa. Ennakointityössä on kerätty ja analysoitu tietoa Uudenmaan maakuntaa koskevista megatrendeistä, heikoista signaaleista ja mahdollisista kehityskuluista. Ennakointitieto on ollut tärkeä tuki liiton kehittämistyössä.

Uudenmaan liitto on ollut mukana Opetushallituksen koordinoimassa Osaamisen ennakointifoorumin ohjausryhmässä, jossa tehdään koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointia. Uudenmaan liitto on osallistunut myös maakuntien ennakoijien verkoston kokouksiin ja tehnyt ennakointiyhteistyötä alueen koulutusorganisaatioiden kanssa. Liitto on myös osallistunut Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) ennakoinnin yhteistyöryhmään. Jotpan tehtävänä on yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa tuottaa, analysoida ja jakaa tutkittua tietoa työelämän koulutustarpeista ja mahdollisuuksista sekä toimia siltana työmarkkinoiden tarpeiden ja työntekijöiden osaamisen välillä. Lisäksi liitto on osallistunut tiiviisti rahoittamansa Ennakointikamarin toimintaan.

Yksi osa vuoden 2023 ennakointia oli Tulevaisuustutka-webinaarisarja. Tulevaisuustutka-webinaarisarjassa ennakointiin globaaleja muutosvoimia ja niiden vaikutuksia Uudellemaalle. Tilaisuudet olivat avoimia kaikille maakunnan tulevaisuudesta kiinnostuneille. Tilaisuuksien tarkoituksena oli herättää keskustelua ja tarjota virikkeitä sekä osallistujien työhön että Uudenmaan liiton aluekehittämisen ja -suunnittelun tueksi. Kaikkiaan Tulevaisuustutka-webinaareja järjestettiin vuoden 2023 aikana seitsemän kertaa.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen hallinnointi

Raportointi:

Ohjelmakauden 2014–2020 viimeiset hankkeet päättyivät 31.12.2023. Välittävien toimielinten on tehtävä hankkeiden maksatuspäätökset pääsääntöisesti 31.3.2024 mennessä, mutta kuitenkin viimeistään 31.6.2024 mennessä. Uudenmaan liitto on toteuttanut rakennerahasto-ohjelman hallinnoinnin huomioiden annetut aikataulut ja ohjelma saadaan suljettua liiton osalta ajallaan. Erityisesti maksatushakemusten käsittelyyn panostettiin loppuvuonna, jotta läpimenoajat saatiin riittävän ripeiksi.

Ohjelmakaudella 2021–2027 Uudenmaan liitto toimii koordinoivana maakunnan liittona niin, että Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Varsinais-Suomen maakuntien liittojen tehtävät kootaan Uudenmaan liittoon. Uudenmaan liiton hallintoon kuuluu kolme kestävän kaupunkikehittämisen ekosysteemisopimuksen EAKR-rahoitus (Turku, Lahti ja pääkaupunkiseutu). Työ- ja elinkeinoministeriö nimesi Uudenmaan liiton välittäväksi toimielimeksi ohjelmakaudelle tammikuussa 2023. Vuonna 2023 toteutettiin kuusi rahoitushakukierrosta, joista rahoitusta vuoden aikana varattiin hankkeille yhteensä noin 34,5 miljoonaa euroa. Vuoden lopulla käynnissä olevia hankkeita oli noin 250 kappaletta. Osana ohjelman tehokasta toimeenpanoa järjestettiin yhteistyössä suuralueen muiden välittävien toimielinten kanssa Kohti hiilineutraalia Suomea -tilaisuus, jonka tavoitteena oli tiedottaa ohjelman rahoituksesta ja kannustaa tuenhakijoita käyttämään aiempaa tehokkaammin erityisesti ohjelman ilmastotoimiin tähtääviä sisältöjä.

Uudenmaan liitto toimii ohjelmakaudella 2021–2027 Interreg Central Baltic-, Interreg Baltic Sea Region-, Urbact- ja Interact-ohjelmien valvojana sekä kansallisen vastinrahoituksen myöntävänä ja maksavana viranomaisena. Vuonna 2023 myönnettiin kansallista vastinrahoitusta 41 hankkeelle yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa. Ensimmäiset valvottavat maksatushakemukset vastaanotettiin vuonna 2023. Yhteensä vuoden aikana valvontaraportteja laadittiin 43 kappaletta. Raporttimäärien odotetaan kasvavan merkittävästi ohjelmakauden edetessä.

Helsinki EU Office

Temaattiset painopisteet 2023

- Tutkimus- ja innovaatiopolitiikka
- Kestävät, elinvoimaset ja älykkäät kaupungit ja alueet
- Euroopan vihreä kehitys
- Euroopan digitaalinen vuosikymmen
- Eurooppalaiset liikenneverkot ja logistiikka
- Terveyttä ja hyvinvointia edistävä Euroopan unioni
- Kulttuuri ja luovat alat
- Korkeakoulutus, koulutus ja osaaminen

Raportointi:

Helsinki EU Office on Uudenmaan liiton ja 15 muun sopimuskumppanin yhteinen edunvalvontatoimisto Brysselissä. Vuonna 2023 Helsinki EU Office keskittyi toiminnassaan sopimuskumppaneiden näkökulmasta olennaisten EU-asioiden seurantaan ja analysointiin, EU-edunvalvontaan ja -vaikuttamiseen sekä monikanavaiseen tiedottamiseen.

Helsinki EU Officen temaattiset painopisteet ja edunvalvonnan kärjet määritellään yhdessä sopimuskumppanien kanssa. Temaattiset painopisteet nojaavat mm. komission työohjelmiin, EU-puheenjohtajamaiden tavoitteisiin, EU-aloitteisiin sekä sopimuskumppanien intresseihin. Temaattiset painopisteet ja edunvalvonnan kärjet vahvistetaan yhdessä sopimuskumppanien kanssa joka syksy käytävissä yleiskokouksissa sekä niitä valmisteleavassa työpajassa.

Venäjän hyökkäyssodan monialaiset vaikutukset ja Ukrainan tukemiseen liittyvät toimenpiteet näkyivät edelleen vahvasti EU-kentällä vuonna 2023. Helsinki EU Office seurasi aiheeseen liittyviä kehityskulkuja sopimuskumppaneiden näkökulmasta.

Tutkimus- ja innovaatiopolitiikan osalta vuoden 2023 edunvalvontatoimissa keskityttiin erityisesti Horisontti Euroopan loppuohjelmakauden 2025–2027 strategiseen suunnitelmaan ja työohjelmiin, eurooppalaisen innovaatio-ohjelman toimeenpanoon sekä seuraavan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman 2028–2034 (FP10) ennakkovaikuttamiseen. Lisäksi keskityttiin eurooppalaisen tutkimusalueen alaisiin ERA-toimiin 2025–2027, Horisontti Euroopan tarjoamiin rahoitusmahdollisuuksiin ja EU-missioiden tulevaisuuden suuntaviivojen määrittelyyn.

Euroopan vihreän kehityksen alaisista kokonaisuuksista toiminnan painopisteiksi nousivat ennallistamisasetukseen liittyvän laaja-alaisen vaikuttamistyön jatkuminen sekä komission kesällä 2023 julkaisema ehdotus maaperädirektiivistä. EU:n maaperästrategian alainen direktiivi pyrkii tukemaan maaperän kestäväää käyttöä sekä mahdollistaa entistä vaikuttavat toimet maaperän terveyden turvaamiseksi vuoteen 2050 mennessä.

Liikennepolitiikan osalta Helsinki EU Office keskittyi erityisesti heinäkuussa 2023 julkaistuun komission vihreään rahtipakettiin. Paketin alaisista liikenteen tehokkuutta ja kestävyyttä parantavista toimenpiteistä keskiöön nousi erityisesti ehdotus mitta- ja massadirektiivin muuttamisesta. Myös loppuvuodesta syntynyt sopu TEN-T-asetuksesta oli olennainen kehitys.

Helsinki EU Office informoi sopimuskumppaneita ajankohtaisista EU-asioista laatimalla teematiedotteita ja uutiskirjeitä sekä olemalla aktiivinen sosiaalisen median kanavilla. Erityisesti verkkoyhteisöpalvelu LinkedInin käyttöä vahvistettiin loppuvuodesta 2023 ja Helsinki EU Office nousi nopeasti yhdeksi seuratuimmista pohjoismaisista EU-alue toimistoista.

Helsinki EU Office osallistui myös aktiivisesti strategisten eurooppalaisten verkostojen toimintaan ja niiden kehittämiseen. Vuonna 2023 Helsinki EU Office koordinoi mm. Brysselin suomalaisten TKI-toimijoiden verkostoa sekä yhteistyössä Kuntaliiton ja Energiategollisuuden kanssa Brysselin suomalaisten digi- ja dataverkostoa. Lisäksi Helsinki EU Office osallistui aktiivisesti mm. alueille ja kaupungeille tärkeän ERRIN-verkoston (European Regions Research & Innovation Network) ja korkeakouluille merkittävän UniLiON-verkoston toimintaan sekä edusti Uudenmaan liittoa mm. CCRN:n (Capital Cities and Regions Network) ja R4EUR:n (Regions for European Recovery) tilaisuuksissa.

Syksyllä 2023 Helsinki EU Office tuki Uudenmaan liittoa sekä useita muita sopimuskumppaneita EU-vaalikärkien rakentamisessa, kesällä 2024 järjestettäviä europarlamenttivaaleja silmällä pitäen. Lisäksi Helsinki EU Office käynnisti loppuvuodesta 2023 prosessin, jonka tavoitteena on luoda sopimuskumppaneille uudet sopimus- ja palvelumallit toiminnan kehittämiseksi. Näiden osalta työ jatkuu vuonna 2024.

Edunvalvonta ja kansainväliset verkostot

Raportointi:

Liitossa laadittiin hallitusohjelmataavoitteet eduskuntavaaleihin kaudelle 2023–2027. Edelleen laadittiin Etelä-Suomen maakuntien kanssa yhteiset EU-vaalitavoitteet, jotka hyväksyttiin marraskuussa Etelä-Suomen neuvottelukunnan kokouksessa. Uudenmaan liitto osallistui aktiivisesti sekä EU-tason että kansallisen lainsäädäntöön vaikuttamiseen muun muassa EU:n ennallistamisasetuksen sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen osalta.

Edunvalvontaa on uudistettu liiton sisällä. Myös liiton sisäinen, vastuualue- ja yksikkörajat ylittävä edunvalvontatyöryhmä nimettiin. Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan kansanedustajien neuvottelukunta (KENK), on liiton edunvalvontaa kansanedustajien suuntaan. Sen järjestäytymiskokous oli joulukuussa ja siinä nimettiin uusi puheenjohtajisto.

Kansainvälisessä yhteistyössä toiminta on painottunut Itämeren ympäristöön sekä Euroopan metropolialueisiin. CPMR BSC -verkostossa on osallistuttu kannanmuodostukseen ja tuotu aktiivisesti Uudenmaan etua esiin osana alueiden verkostoa. CPMR BSC Energy and Climate Working Groupissa valmisteltiin positio vedystä. Uusimaa on ryhmässä varapuheenjohtajana.

Osana metropolialueiden kanssa tehtävää yhteistyötä järjestettiin muun muassa EMA (European Metropolitan Authorities) Forum Helsingissä. Tässä tematiikassa olemme osallistuneet yhteiseen edunvalvontaan myös mm. yhteisellä kannanotolla C6-kaupunkien kanssa. Helsinki EU Office toimii Brysselissä myös Uudenmaan liiton aluetoimistona, ja liiton EU-edunvalvonnan tukena. Tältä osin kansainvälistä yhteistyötä on syvennetty edelleen.

Uudenmaan liitto on mukana Regions4Recovery verkostossa, joka on käynyt läpi alueiden roolia EU:ssa COVIDin jälkeiseen toipumiseen liittyvässä päätöksenteossa ja kuullut alueita niiden saamasta RRF-rahoituksesta.

Liikenneasioihin liittyvää edunvalvontaa on tehty seuraavin toimenpitein:

- Pääradan edunvalvontaa tehtiin päärataryhmän jäsenenä ja Suomen kasvukäytävän ohjausryhmässä
- Valtion investointiohjelmasta vuosille 2024–2031 annettiin lausunto. Investointiohjelma toteuttaa valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (Liikenne12).
- Muiden Etelä-Suomen maakuntien kanssa sovitut yhteiset liikenteen kärkihankkeet päivitettiin.
- Skandinavian–Adrianmeren ydinverkkokäytävän edunvalvontaa tehtiin Scandria Alliancen jäsenenä.

Osallistuttiin Suomen kasvukäytävän, päärataryhmän ja AVIA-verkoston toimintaan.

Etelä-Suomen yhteisen liikennestrategian laatimisesta alkanut maakuntien liikennesuunnittelijoiden epävirallinen verkosto jatkoi toimintaansa.

Scandria Alliance verkostossa liikenneteemojen edunvalvonta keskittyy Skandinavia-Välimeri TEN-T ydinverkkokäytävälle ja erityisesti rajat ylittäviin yhteyksiin. Liiton rooli verkostossa on vahva, koska yksi kolmesta varapuheenjohtajuudesta on Uudenmaan liitolla vuodet 2023–2024. Verkoston yleiskokous järjestettiin Helsingissä syksyllä 2023.

Metrexissä Helsinki-Uusimaan ja Ruotsin metropoliseutujen koordinoima eurooppalainen ilmastoasiantuntijaryhmä järjesti Uudenmaan liiton johdolla 7 ilmastotyöpajaa verkossa ja osin läsnä osana Metrexin konferensseja Puolassa ja Portugalissa. Ryhmä tarjoaa foorumin yhteistyölle ja tiedon ja kokemusten jakamiselle aluesuunnittelun ilmastoasioista Metrexissä. Työpajojen tulokset julkaistiin väliraporttina ja ryhmän työskentelyn kehittämiseksi järjestettiin palautekysely. Suunniteltiin myös ryhmän tulosten esittelyä ja jalkauttamista, joka etenee tänä vuonna.

Yhteistyön tiivistäminen Viron Harjun alueen sekä Helsingin ja Tallinnan kanssa jatkui. Tavoitteena on yhteinen edunvalvonta sekä yhteiskehittäminen molemmille seuduille keskeisissä teemoissa. Yhteistyön pohjana on yhteistyön aiesopimus (allekirjoitus joulukuussa 2022), jota on konkretisoitu yhteiseksi toimintasuunnitelmaksi (Action Plan). Yhteistyöhön liittyen järjestettiin tapaaminen liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.

Kansainväliset verkostot

Raportointi:

CPMR Baltic Sea Commission Executive Committeeen jäsenenä kaudella 2023–2024 toimii maakuntavaltuuston jäsen Otto Meri, ja maakuntahallituksen puheenjohtaja Markku Markkula on toiminut Energy and Climate Working Groupin puheenjohtajana vuodesta 2021 lähtien. Uudenmaan liiton asiantuntijat ovat osallistuneet sekä CPMR:n että CPMR Baltic Sea Commissionin eri työryhmien kokouksiin.

European Metropolitan Authorities (EMA) -verkoston vuotuinen EMA Forum -konferenssi järjestettiin 28.–29.9. Helsingissä. Tilaisuuden asiasisältö ja käytännön järjestelyt olivat enimmäkseen Uudenmaan liiton vastuulla. EMA järjesti myös Euroopan komission Cities Forum 2023 -tapahtuman yhteydessä Torinossa seminaarin, jossa maakuntajohtaja osallistui puhujana.

Baltic Sea States Subregional Cooperation (BSSSC) Boardin jäsenenä toimi maakuntajohtaja Ossi Savolainen. Uudenmaan liiton edustaja on osallistunut Pohjoismaisen saaristoyhteistyön (NSS) hallitustyöskentelyyn ja saaristoneuvoston vuosikokoukseen. Lisäksi osallistuttiin muun muassa Airport Regions Conferencen (ARC) ja Regions for EU Recovery -verkoston tilaisuuksiin.

Katalonian ulkoministeri vieraili Uudenmaan liitossa tammikuussa, ja Puolan Masovian kunnanjohtajat vierailivat Uudellamaalla helmikuussa. Brandenburgin EU-ministeri vieraili marraskuussa ja vuoden aikana käytiin neuvotteluita yhteistyösopimuksesta osavaltion kanssa. Viron Harjun maakunnan kunnanjohtajat olivat vierailulla toukokuussa. Kesäkuussa Luxemburgin suurlähettiläs vieraili Uudenmaan liitossa, Kiinan Zhejiangin provinssista oli vierailijaryhmä ja Saksin osavaltion ministeri delegaatioineen tapasi liiton edustajia. Uudenmaan liitto isännöi Scandria Alliancen vuosikokousta marraskuussa. Maakuntajohtaja osallistui European Congress of Local Governments –tapahtumaan Puolan Mikolajkissa. Hän vieraili myös Norjan Vikenin maakunnassa maaliskuussa.

Alueiden käytön suunnittelu

Vastuuhenkilö: Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Maakuntakaavoitus

Toiminnan painopisteet 2023

- Voimassa olevan maakuntakaavakokonaisuuden ajantasaisuuden arviointi
- Uudenmaan logistiikkajärjestelmän tilannekuvan laatiminen
- Liiton ydinprosessien toteuttamista palvelevien hankkeiden edistäminen

Raportointi:

Voimassa olevan Uusimaa-kaavan lainvoimaiseksi tulosta maaliskuussa 2023 tiedotettiin ja kaava-aineistoja täydennettiin KHO:n ratkaisun selventämiseksi. Sidosryhmiltä koottiin näkemyksiä maakuntakaavakokonaisuuden ajantasaisuudesta sekä täydennys- ja päivitystarpeista sidosryhmäkyselyn ja kuntakierroksen avulla huhti-lokakuussa. Sidosryhmävuorovaikutuksen tuloksia analysoitiin marras-joulukuussa. Maakuntakaavan ajantasaisuutta arvioitiin myös mm. sisäisissä työpajoissa, seurannan kautta sekä kartoittamalla hyviä käytänteitä muilta maakunnilta.

Koko Uudenmaan kattavan logistiikkaselvitys laatiminen yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa aloitettiin helmikuussa 2023. Selvityksessä koottiin ja hankittiin tietoa Uudenmaan logistiikan kehityksestä, nykytilasta sekä tulevaisuuden näkymistä, priorisoitiin ja profiloitiin Uudenmaan tieverkkoa ja rataverkkoa liikennejärjestelmän ja maankäytön suunnittelua varten, tarkasteltiin toimintaympäristön muutostekijöitä ja kuvattiin erilaisia skenaarioita sekä esitettiin mittareita tavaraliikenteen ja logistiikan kehityksen seurantaan. Työ valmistui tammikuussa 2024.

Liiton ydinprosessien toteuttamista palvelevien hankkeiden edistämiseksi kuntien suunnittelija-, kaavoitus- ja ympäristöihmisille on järjestetty Teamsissa pidettyjä ajankohtaiskatsauksia ja keskustelutilaisuuksia kaksi kertaa kuukaudessa (Kaavakahvilat). Ajankohtaisia asioita ovat olleet mm. ennallistamisasetus sekä kiertotalous ja aurinkoenergia maankäytön suunnittelussa.

Koko Uudenmaan alueen kattavia hiilensidonnan paikkatietoaineistoja kaavoituksen tueksi päivitettiin kesällä 2023 ja kuntia opastettiin paikkatietoaineiston hyödyntämisessä. Aineistot ovat vapaasti ladattavissa Uudenmaan liiton aineistopalveluista.

Uudenmaan kuntametsäverkoston puitteissa jatkettiin yhteistyötä ja opastettiin kuntia metsien kestävässä monikäytössä. Kuntien metsäasioista vastaaville asiantuntijoille järjestetyllä retkellä Tuusulan Tuomalansuolle tutustuttiin muun muassa suometsien ennallistamiseen, ilmastonmuutoksen lisäämiin metsätuhoihin ja virkistyskäytön sekä luontoarvojen yhteensovittamiseen. Vuonna 2023 kunnille tarjottiin tiedollista tukea erityisesti metsien käytön tavoitteiden määrittämiseen ja monitavoitteisen metsäohjelman laatimiseen.

Kuntatasoiseen alueiden käytön suunnitteluun ja ylikunnalliseen tarkasteluun soveltuvaa indeksityökalua ekologisten yhteyksien toimivuuden määrittämiseksi kehitettiin vuoden 2023 aikana. Konsultti kehitti indeksiä ja antoi ehdotuksia Uudenmaan liiton omaa jatkokehitystyötä varten. Indeksien laajempaa testausta jatketaan yhteistyössä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kanssa. Kunnille ja viranomaisille suunnattu Uudenmaan ekologisten verkostojen seminaari järjestettiin syksyllä ja seminaarissa esiteltiin alustavasti työstettyä indeksiä. Konsulttityön raportti valmistui tammikuussa 2024.

Hallinto- ja viestintäpalvelut

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Luottamushenkilöhallinto

Toiminnan painopisteet 2023

- Strategian toteutumiseen liittyvien kyselytutkimusten toteuttaminen ja strategian päivitystarpeiden tarkastelu

Raportointi:

Loppuvuodesta 2022 käynnistyi mediakirjoittelu epäselvyyksistä liittyen edellisen maakuntajohtajan eräisiin hankintoihin. Tähän liittyen maakuntahallitus käynnisti alkuvuodesta ulkoisen tarkastuksen. Mediakirjoittelu ja liiton hallintoon kohdistetut julkisuuslain mukaiset tietopyynnöt yltyivät kevään mittaan, josta syystä toimiston johtoryhmä päätti 27.3.2023 siirtää kyselytutkimuksen toteutusta liiton toiminnan kannalta rauhallisempaan ajankohtaan. Tutkimusten toteutus ja strategian päivitystarpeiden tarkastelu päädyttiin lopulta siirtämään vuodelle 2024.

Hallintoyksikkö

Toiminnan painopisteet 2023

- Toimiston yhteisten toimintamallien täsmentäminen ja priorisointi
- Johtajavaihdoksiin liittyvän muutosprosessin läpivienti ja tukeminen

Raportointi:

Uudenmaan liitossa on käytössä paljon erilaisia toimintamalleja, toimintatapoja ja käyttöohjeita. Osa edellä mainituista liittyy työsuhteeseen liittyviin työnantajan ja työntekijän velvoitteisiin ja osa sujuvaan työarkeen. Vuoden aikana toimiston yhteiset toimintamallit analysoitiin, ajantasaistettiin ja ryhmiteltiin. Ryhmittelyn tavoitteena oli koota samaan aihepiiriin liittyvät tiedot työntekijöiden helposti löydettäväksi hakupoluiksi. Kunkin ryhmän sisälle valikoidut toimintamallit priorisoitiin kategorisoimalla ne kolmeen eri koriin: Pakko tietää; Hyvä tietää sekä Käyttöohjeet ja tiedostot. Intranetin etusivu uudistettiin osana tavoitteen toteutusta tukemaan toimintamallien parempaa löydettävyyttä.

Vuoden 2023 toiminta- ja taloussuunnitelmaa laadittaessa ennakoitiin, että liiton kolme johtavaa viranhaltijaa vaihtuisi ja rekrytointiprosessit toteutettaisiin lähes samanaikaisesti. Toteutuessaan tilanteella olisi ollut merkittäviä vaikutuksia liiton johtamiseen kokonaisuutena ja tästä syystä kyseinen kokonaisuus valikoitui hallintoyksikön toiminnalliseksi painopisteeksi. Hallitus ei kuitenkaan vuoden 2023 alussa päässyt riittävään yksimielisyyteen organisaatiouudistuksen etenemisestä, vaan päättyi siihen, että ensin valitaan uusi maakuntajohtaja ja hänelle annetaan keskeinen rooli organisaatiomuutosten valmistelussa, jotta hän voi vaikuttaa keskeisten alaistensa valintaan. Maakuntavaltuusto valitsi uuden maakuntajohtajan syyskuussa, ja hän aloitti tehtävässään vt. maakuntajohtajana marraskuussa sekä otti maakuntajohtajan viran vastaan 1.1.2024, kun Ossi Savolainen oli siirtynyt eläkkeelle.

Liiton lomakäytäntönä on, että liittoon palvelussuhteessa olevat käyttävät vuosilomapäivänsä ennen eläkkeelle jäämistään. Edellisen maakuntajohtajan osalta näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Maakuntahallitus päätti helmikuussa 2023 teettää Uudenmaan liiton kaksiosaisen juhlakirjan, jonka ensimmäinen osa käsittelee Uudenmaan liiton historiaa ja toinen osa maakuntajohtaja Ossi Savolaista. Juhlakirjan arvonlisäveroton kustannusarvio on 40 000 euroa. Uudenmaan liiton osuus kustannuksista on 40 %, maksimissaan 16 000 euroa. Lisäksi liitto vastaa kirjan taitto- ja painatuskuluista. Kirja valmistunee vuoden 2024 aikana.

Viestintäyksikkö

Toiminnan painopisteet 2023

- Uudenmaan liiton hallitusohjelmatavoitteiden viestintä
- Uudenmaan edunvalvonnan tukeminen viestinnän keinoin

Raportointi:

Liiton vilkas edunvalvontavuosi 2023 sai viestinnästä vahvan tuen. Viestintä tuotti ja jakoi liiton kanavissa kaikkiaan lähes 30 edunvalvonta-aiheita käsittelevää artikkelia ja tiedotti aktiivisesti medialle. Uudenmaan hallitusohjelmatavoitteista julkaistiin oma verkkosivu. Lisäksi valmisteltiin taskuun mahtuva esite helpottamaan tavoitteiden välittämistä vaivattomasti eteenpäin. Asiantuntijoiden vaikuttamistyön avuksi viestinnän hankintana tilattiin vaikuttajaviestinnän pelikirja.

MetropoliAreena-hankkeessa yhdistettiin voimat Helsingin seudun kauppakamarin, Etelä-Suomen Median sekä pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa. Viestinnällinen hanke sisälsi yhdessä organisoituja tapahtumia ja kirjoituksia pitkin vuotta sekä omat verkkosivut. Onnistuimme synnyttämään keskustelua metropolipolitiikasta ennen eduskuntavaaleja, ja pitämään keskustelua yllä myös vaalien jälkeen.

Hallitusohjelmatavoitteiden viestintä oli kantava tema erilaisilla foorumeilla ja tapahtumissa. Yhdessä alueen kansanedustajien kanssa hallitukselta vaadittiin huomiota metropolialueen haasteille. Tavoitteemme pääsivät valokeilaan MetropoliAreenan kahdessa suuressa seudullisessa vaalikeskustelussa kauppakeskus Triplassa. Tarjosimme tilaisuuksista myös suorat verkkolähettykset. Kesällä olimme mukana SuomiAreena-tapahtumassa Porissa keskustelutilaisuuksilla, joiden aiheina olivat kiertotalous ja osaajapula. Viiden maakunnan kesken viestittiin laajemmin Etelä-Suomen tavoitteista. Maakuntien viestintää liitto tuki valmistelemalla viestintäpohjat yhteisellä visuaalisella ilmeellä.

Eduskuntavaalituloksen selvittyä viestittiin vaalituloksen merkityksestä Uudellemaalle ja liiton terveisistä hallitusneuvotteluihin osallistuneille puolueille sekä syksyn budjettineuvotteluihin.

Muita viestinnän sparraamia isoja kokonaisuuksia olivat maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen sekä luonnon ennallistamista koskevan EU-asetuksen ja erityisesti sen kaupunkeja koskevan kuudennen artiklan edunvalvonta. Monikanavainen viestintä tuotti laajaa keskustelua uudistusten perusteista, ja Uudenmaan liiton ja alueen kuntien näkemykset saivat hyvin näkyvyyttä mediassa. Ennallistamisasetuksen kansainvälisessä viestinnässä tehtiin yhteistyötä Helsinki EU Office'n kanssa.

Edunvalvontaviestintää on lisäksi tehty yksittäisten teemojen osalta, kuten aluekehitysrahoituksesta, TE-palvelujen uudistuksesta, kuntataloudesta, korkeakoulujen aloituspaikoista, liikennehankkeista ja valtionosuusleikkauksista. Viestintä tuotti myös keskusteluaineistoa Helsingin ja Uudenmaan kansanedustajien neuvottelukunnalle ja tiedotti neuvottelukunnan kannoista.

Osakkuusomistajuudet ja Helsinki EU Officen hallinnointi

Uudenmaan liitto on toiminut vuodesta 2010 osakkeenomistajana **Posintra Oy:ssä**, jonka toiminnan tarkoitus on itäisen Uudenmaan yritysten ja koko alueen kilpailukyvyn vahvistaminen. Yhtiöllä on laaja omistajapohja, johon kuuluvat Uudenmaan liiton ohella Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä ja Porvoo sekä laaja joukko elinkeinoelämän toimijoita eri sektoreilta, oppilaitoksia ja yrittäjäyhdistyksiä sekä muita toimijoita. Liiton osakkeenomistus (60/1365 osaketta) mahdollistaa hallituspaikan.

Uudenmaan liitto on toiminut vuodesta 2015 lähtien Brysselin Helsinki EU Officen vastuullisena isäntäorganisaationa. Liitto vastaa tarvittavasta infrastruktuurista kuten toimitilojen vuokraamisesta sekä henkilöstön rekrytoinneista. Helsinki EU Office toimii suoraan Uudenmaan liiton Y-tunnuksen alla, joten Brysselissä ei ole erillistä belgialaista tytäryhtiötä. Toimiston yhteistyökumppanit osallistuvat kustannusten kattamiseen ja toimiston toimintaan yksityisoikeudellisten kumppanuussopimusten perusteella. Yhteistyökumppaneita ovat Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki, Vantaan kaupunki, Kymenlaakson liitto, Päijät-Hämeen liitto, Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Hanken Svenska handelshögskolan, Taideyliopisto, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Luonnonvarakeskus, Laurea-ammattikorkeakoulu, Metropolia ammattikorkeakoulu, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu ja Arcada ammattikorkeakoulu.

Toimisto tukee yhteistyökumppaniensa EU-edunvalvontaa ja edistää niiden näkyvyyttä EU-foorumeilla. Toimiston tehtävänä on tämän lisäksi tiedon välittäminen EU-lainsäädännön valmistelutyöstä, EU-rahoitusohjelmien rakenteesta ja avautuvista rahoitushauista, tapahtumista ja yhteistyö- ja verkostoitumismahdollisuuksista. Helsinki EU Office seuraa aktiivisesti EU:n keskeisiä politiikan sektoreita. Toimintavuonna on valmisteltu Helsinki EU Officen toimintamallin kokonaisuudistusta vuodesta 2025 alkaen.

Helsinki EU Office laatii erillisen toimintakertomuksen toimintavuodelta 2023, joka käsitellään yhteistyökumppaneiden kevätkokouksessa toukokuun lopussa 2024.

Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa

Uudenmaan liiton toiminnassa ja tehtävissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia toimintavuonna 2023.

Arvio todennäköisestä tulevasta talouden kehityksestä

Kuntien jäsenmaksuosuuksien kokonaiskertymää laskettiin vuodelle 2021 5 % (-403 495 euroa) vuoden 2020 tasosta. Maksuosuuskertymä on pidetty samansuuruisena vuosina 2022–2024. Tämä on tarkoittanut alijäämäistä taloussuunnittelua ja jäsenmaksuosuuksien alentaminen on katettu aikaisempien vuosien tilikausien ylijäämällä. Jos toimintaa halutaan jatkaa nykyisessä laajuudessaan, kohdistuu yleisestä kustannustason nousun takia kuntien jäsenmaksuosuuksiin nostopaineita tulevina vuosina. Jäsenmaksuosuuksien taso määritellään vuosittain osana talousarviosuunnittelua.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on tukea liittoa sen perustehtävien laadukkaassa toteuttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä toiminnan turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Se on osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn suorittamista. Kuntalain nojalla yleisvastuu riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvistä toiminnoista on maakuntahallituksella. Maakuntajohtaja vastaa niiden operatiivisesta toimeenpanosta johtoryhmän tuella. Johtoryhmä myös linjaa riskienhallinnan käytännön toteuttamista tekemällä riskikartoituksen, määrittämällä keskeiset riskit sekä niiden hallintatoimenpiteet. Lisäksi se asettaa kunkin vuoden sisäisen valvonnan painopisteet.

Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä

Johtoryhmä suoritti alkuvuodesta kattavan riskikartoituksen arvioidakseen toimintavuoden riskejä. Strategisia riskejä on muodostunut erityisesti toimintaympäristön muutoksiin liittyen sekä liiton toiminnan asemoimiseen niiden suhteen. Jo toteutuneen hyvinvointialue- sekä tulevan TE24- uudistusten johdosta keskeisenä riskinä on nähty, että Uusimaa pirstaloituu sisäisesti useisiin eri alueisiin, mikä voi heikentää maakunnan sisäistä yhteistyökykyä ja vaikuttavuutta kansallisella tasolla. Operatiivisia riskejä määriteltiin aluekehittämisen, aluesuunnittelun, kansainvälisten verkostojen, viestinnän ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi arvioitiin liiton taloudellisia riskejä sekä vahinkoriskejä vakuutusturvan kannalta.

Toimintavuoden keskeiset riskit

Riskikartoituksen perusteella johtoryhmä valitsi viisi keskeistä riskiä ja kohdisti riskienhallintatoimenpiteet niihin:

1. Uudenmaan sisäisen pirstaloitumisen (hyvinvointialueet ja TE-alueet) vaikutukset kansalliseen edunvalvontakykyyn ja sisäiseen toimintaan
2. Uusien kansanedustajien sitouttaminen edunvalvontaan
3. Kuntien maksukyky ja –halu heikkenee taloustilanteen johdosta
4. EU-Officen uuden johtajan tehtävän haltuunottamisen onnistuminen
5. Johtajavaihdosten suorittaminen

Uudenmaan sisäisen pirstaloitumisen haasteeseen vastattiin osaltaan perustamalla TEPA24- hanke, jonka tavoitteena on valmistautua maakunnan laajuisessa yhteistyössä TE24-uudistukseen. Uudenmaan liitto voi toimia yhteistyön rakentajana yli maakunnan yhdeksän sisäisen työllisyysalueiden rajojen.

Helsinki EU Officen uusi johtaja Janne Leino aloitti 1.9.2023. Syksyn kuluessa ajantasaistettiin EU Officen toimintaohje ja valmisteltiin EU Officen toimintamallin kokonaisuudistusta vuonna 2024.

Maakuntavaltuusto valitsi uuden maakuntajohtajan syyskuussa, ja hän aloitti tehtävässään marraskuussa. Muiden johtajien rekrytointeja ei voitu suorittaa, koska organisaatiouudistusta koskeva valmistelu keskeytettiin keväällä 2023. Lisäksi uudelle maakuntajohtajalle haluttiin varata mahdollisuus vaikuttaa muiden johtajien rekrytointeihin.

Toimintavuoden aikana merkittävänä riskinä toteutui Uudenmaan liittoon kohdistunut maineriski liittyen edellisen maakuntajohtajan toimintaan.

Maakuntahallitus tilasi tammikuussa 2023 KPMG Oy Ab:lta ulkoisen tarkastuksen, jonka avulla selvitettiin, onko Uudenmaan liitossa markkinointiin, viestintään, edunvalvontaan ja edustamiseen kohdistuneet kulut ja hankinnat vuosilta 2017–2022 toteutuneet ja tehty asianmukaisesti liiton toimintaa koskeviin talousarvioon, tavoitteisiin ja ohjeisiin nähden. Maakuntahallitus totesi 8.6.2023, että KPMG:n selvityksessä toiminnassa vuosina 2017–2022 on tullut esille epäily kilpailuttamatta jääneistä sekä jäävinä tehdyistä hankinnoista. Asian selvittämiseksi maakuntahallitus päätti tehdä poliisille esitutkintapyyntö entisen, 1.1.2024 eläkkeelle siirtyneen maakuntajohtajan osuutta koskien. Esitutkintapyyntö on jätetty poliisille 19.6.2023, jonka jälkeen asian on ollut poliisin käsittelyssä.

KPMG:n tekemässä ulkoisessa selvityksessä laadittiin yhteenveto toimintojen kuluista ja kohteista, annettiin arvio kulujen syntyminen ja hankintojen toteuttamisen asianmukaisuudesta, ohjeistuksen riittävyydestä ja toimintamenettelyiden kehittämistarpeista. Selvityksen tuloksena syntyi seitsemän havaintokokonaisuutta, jotka luokiteltiin havainnon sisältämän riskin tai puutteen merkityksen ja vaikuttavuuden perusteella ja jotka vaativat korjaavia toimenpiteitä. Havaintokokonaisuudet olivat: edunvalvontaan liittyvien yhteistyökumppaneiden valinta, sidosryhmätilaisuuksien järjestäminen, kynnysarvon ylittävät suoraankinnat, kynnysarvon alittavat suoraankinnat, sidosryhmäyhteistyöhön liittyvien ostojen perustelut, hankintasopimusten laatiminen sekä luottokortin käyttö ja siihen liittyvä ohjeistus.

Maakuntahallitus totesi, että liiton johtamisessa on eräiltä osin toimittu harkitsemattomasti ja huolimattomasti, eikä hankintalakia ja liiton ohjeita ole kaikissa tapauksissa noudatettu.

Maakuntahallitus totesi myös, että se edellyttää toiminnan tervehdyttämistä ja sekä maakuntajohtajalta että kaikilta johtotason henkilöiltä eettisesti korkeatasoisia johtamiskäytäntöjä siten, että kaikki luottamus liiton toimintaan palautuu.

Hallitus totesi myös, että hallintoon ja varainkäyttöön kohdistuvien prosessien kirjallisia ohjeita on syytä kehittää ja tuoda ne hallitukselle tiedoksi ja päätöksenteon tehtäväjaon mukaisilta osin päätettäväksi, jotta voidaan varmistaa hankintojen läpinäkyvyys ja sisäisen valvonnan toimivuus.

Hallitukselle tulee valmistella valtuustokausittain ja eräiltä osin vuosittain tilannekatsaukset ja raamisuunnitelmat sidosryhmäyhteistyön tavoitteista ja muodoista, viestinnästä ja edunvalvonnasta. Täten hallitus voi keskittyä sille kuuluvaan strategiseen johtamiseen, valtuuston määrittelemien tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavaan vaikuttamiseen ja riskien hallintaan.

Syksyn 2023 aikana liitossa ryhdyttiin KPMG:n selvityksessä ehdotettuihin korjaaviin toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan painopisteet

- Lakisääteisen ilmoituskanavan toiminta
- Helsinki EU Officen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen
- Ulkoisen tarkastuksen havainnot

Uudenmaan liitossa otettiin maaliskuussa käyttöön ilmoittajansuojelulaissa edellytetty luottamuksellinen ilmoituskanava, jonka kautta virka- tai työsuhteessa olevilla henkilöillä on mahdollisuus ilmoittaa laissa

määriteltyjen EU-säännösten vastaisista rikkomuksista tai väärinkäytöksistä. Kanavaan ei ole tullut ilmoituksia toimintavuoden loppuun mennessä.

Brysselin Helsinki EU Officen johtajan vaihto suoritettiin suunnitellusti siten, että uusi johtaja aloitti tehtävässään syyskuussa.

KPMG:n ulkoisessa tarkastuksessa esittämät havainnot ja toimenpidesuosituksot on otettu huomioon ja niiden pohjalta on maakuntahallituksen johdolla suoritettu korjaavia toimenpiteitä koskien liiton hankintaprosessin tarkistamista, viranhaltijapäätösten laillisuusvalvonnan toimintatapaa, sopimusohjeen, edunvalvontasuunnitelman, viestintäperiaatteiden- ja suunnitelman sekä luottokorttien käytön ohjeen laatimista. Hallitus käsitteli korjaavien toimenpiteiden etenemisen tilannekatsauksia kokouksissaan 28.8.2023, 18.9.2023 sekä 20.11.2023.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
Toimintatuotot	10 304 715,85	9 905 444,18
Toimintakulut	-10 618 922,00	-10 022 376,36
Toimintakate	-314 206,15	-116 932,18
Muut rahoitustuotot	5,34	4,10
Korkokulut	0,00	-36 746,56
Muut rahoituskulut	-596,70	-618,63
Rahoitustuotot ja -kulut	-591,36	-37 361,09
Vuosikate	-314 797,51	-154 293,27
Poistot	-13 019,44	-34 619,52
Tilikauden tulos	-327 816,95	-188 912,79
Rahastojen muutos		
Rahastojen lisäys	-1 086,34	0,00
Rahastojen vähennys	278 000,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-50 903,29	-188 912,79
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	97	98,8
Vuosikate/poistot, %	-2417	-445,7

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-314 797,51	-154 293,27
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-314 797,51	-154 293,27
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset	720 917,80	834 428,35
Rahoituksen rahavirta	720 917,80	834 428,35
Rahavarojen muutos lisäys (+), vähennys (-)	406 120,29	680 135,08
Rahavarat 31.12.	3 793 716,65	3 387 596,36
Rahavarat 1.1.	3 387 596,36	2 707 461,28
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta	-239 280,79	478 956,51
Investointien tulorahoitus, %	0,0 %	0,0 %
Kassan riittävyys (pv)	138	126

Rahoitusasema ja sen muutokset

	2023	2022
VASTAAVAA		
Koneet ja kalusto	10 815,31	23 834,75
Aineelliset hyödykkeet	10 815,31	23 834,75
Osakkeet ja osuudet	3 900,00	3 900,00
Sijoitukset	3 900,00	3 900,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 715,31	27 734,75
Valtion toimeksiannot	5 799 286,77	7 512 739,51
Muut toimeksiantojen varat	13 651 332,87	1 035 197,54
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19 450 619,64	8 547 937,05
Myyntisaamiset	31 542,55	59 782,96
Muut saamiset	102 133,15	92 746,69
Siirtosaamiset	667 634,86	1 067 445,17
Lyhytaikaiset saamiset	801 310,56	1 219 974,82
Saamiset	801 310,56	1 219 974,82
Rahat ja pankkisaamiset	3 793 716,65	3 387 596,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 595 027,21	4 607 571,18
VASTAAVAA	24 060 362,16	13 183 242,98
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	212 084,62	488 998,28
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 100 781,56	1 289 694,35
Tilikauden yli-/alijäämä	-50 903,29	-188 912,79
OMA PÄÄOMA	1 363 690,56	1 691 507,51
Valtion toimeksiannot	5 799 286,77	7 531 169,95
Muut toimeksiantojen pääomat	13 651 332,87	1 048 900,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	19 450 619,64	8 580 070,20
Ostovelat	432 956,69	763 211,58
Muut velat	183 717,00	136 746,18
Siirtovelat	2 629 378,27	2 011 707,51
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 246 051,96	2 911 665,27
VIERAS PÄÄOMA	3 246 051,96	2 911 665,27
VASTATTAVAA	24 060 362,16	13 183 242,98
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste-%	5,7	12,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	32,4	30,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	46	53,0
Kertynyt yli-/alijäämä	1 049 878,27	1 100 781,56

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistalouden tarkastelu

	2023		2023
TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	10 304 715,85	Toimintakulut	-10 618 922,00
Muut rahoitustuotot	5,34	Korkokulut	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	Muut rahoituskulut	-596,70
		Investoinnit	
		Investointimenot	0,00
Kokonaistulot yhteensä	10 304 721,19	Kokonaismenot yhteensä	-10 619 518,70
Täsmäytys:			
<i>Kokonaistulot - Kokonaismenot =</i>	-314 797,51		
<i>Rahavarojen muutos</i>	406 120,29		
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	720 917,80		
Erotus	-314 797,51		

Tilikauden tuloksen käsittely

Maakuntahallitus esittää, että

1. tuloutetaan aluekehitysrahastosta 278 000,00 euroa vuoden 2023 EU-hankevalmistelutuen kattamiseen
2. siirretään aluekehitysrahastoon 1 086,34 euroa takaisinperintänä saatua Uudenmaan kriisirahoitustukea
3. tilikauden alijäämä 50 903,29 euroa katetaan taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Talousarvion toteutuminen

Strategia vuoteen 2029

Maakuntavaltuuston joulukuussa 2019 hyväksymä strategia määrittelee Uudenmaan liiton johtamisen ja toiminnan kehittämisen suunnan strategiakaudella, joka on kymmenen vuotta vuoteen 2029.

Visio 2029

Kaavoihin kangistumaton maailmanluokan alueen kehittäjä

Missio

Vaikutamme maakunnan menestykseen tekemällä asiantuntevia ratkaisuehdotuksia ja päätöksiä.

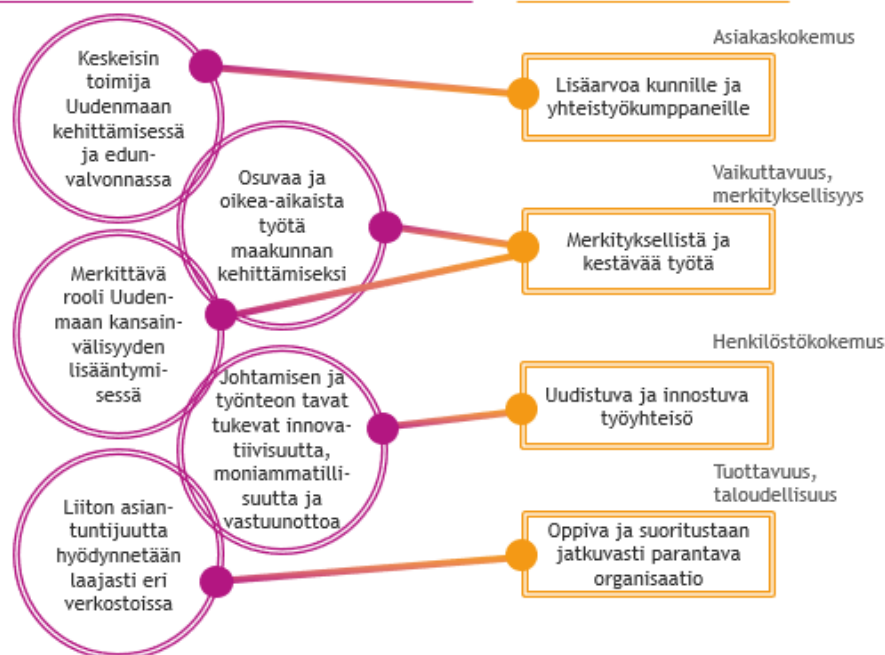
Suunnittelemme aluerakennetta, jossa rakennettu ja rakentamaton ympäristö ovat sopuinnassa.

Parannamme elinkeinojen toimintaedellytyksiä kestäväällä tavalla.

Arvot

Tavoitteellisuus
Uudistuvuus
Osallistavuus
Resurssiviisaus
Ennakoivuus

Strategiset tavoitteet 2029

Kuva 1 Uudenmaan liiton strategia.

Uudenmaan liiton strategian toimeenpano

Johtoryhmä tekee vuosittain valinnat pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Talousarvion toiminnalliset vuositavoitteet määritellään näiden valintojen pohjalta. Strategisia painopisteitä voidaan painottaa eri tavalla eri vuosina. Painotus tapahtuu strategisten valintojen ja toiminnallisten vuositavoitteiden kautta.

Toiminnalliset vuositavoitteet asetetaan poikkihallinnollisesti ja ne ovat liiton toimiston yhteisiä tavoitteita. Tavoitteet pyritään kohdistamaan Uudenmaan liiton olennaisiin toimintoihin siten, että ne ohjaavat kehittämään toimintatapoja ja sen kautta toiminnan tuloksellisuutta. Tavoitteiden pohjalta tunnistetaan tehtävät ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteita toteuttamaan valitaan vuosittain ns. tavoitteen omistajat ja moniammatilliset strategian toteuttamisjoukkueet, jotka tekevät strategiatyötä oman työnsä ohessa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan puolivuositain, vuoden toisen osavuositarkastuksen sekä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Vastuuhenkilö: Maakuntajohtaja

Asiakaskokemus: Lisäarvoa kunnille ja yhteistyökumppaneille

Vuositavoitteen omistajat: Outi Ervasti, Ilona Mansikka, Henna Hyytiä.

Tapamme toimia:

Teemme työtä moniammatillisesti kuntien ja alueen toimijoiden etuja valvoen ja kehittämistarpeisiin vastaten. Edistämme vuorovaikutusta, osallisuutta ja sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2023

Strateginen valinta	Vuositavoite 2023	Mittari
Kehitämme kuntien ja muiden kumppaniemme yhteistyön tuloksellisuutta koko Uuttamaata koskevilla asioilla ja ilmiöillä	Kehitetään Uudenmaan liiton ja sen sidosryhmien kansallista edunvalvontaa	Edistymän tilanne

Vuositavoitetta toteutettiin neljällä toimenpiteellä yhteistyössä Vaikuttavuus ja merkityksellisyys -painopisteen tavoitteen omistajien kanssa.

Raportointi:

- Edunvalvonnan terävöittäminen;** Vuoden aikana liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaan laadittiin ensimmäistä kertaa yhteiset tavoitteet myös edunvalvontaan, jossa näkyvät edunvalvonnan painopisteet ennakoivasti. Näin niihin on helpompi varata myös resursseja ja koordinoida tekemistä samaan suuntaan. Niin ikään vuoden aikana käynnistetty edunvalvontasuunnitelman laatiminen kokoaa liiton edunvalvonnan painopisteet hallitukselle ja ohjaa jatkossa tekemistä aiempaa systemaattisemmin. Hallitusohjelmaa on analysoitu yhdessä eri foorumeissa, mm. ilmastotiimeissä.
- Edunvalvontaosaamisen lisääminen;** liitto valmisti sisäisen edunvalvonnan iltapäivätilaisuuden, jossa jaettiin edunvalvontaa jo aiemmin ammatikseen tehneiden oppeja ja kokemuksia tuloksellisesta lobbaamisesta ja sen lainalaisuuksista. Myös kevään ulkoisen sparrauksen ja ”pelikirjan” oppeja hyödynnettiin liiton edunvalvonnassa.
- Systematiikan lisääminen liiton edunvalvontaan;** liittoon perustettiin sisäinen ”Edunvalvonnan työryhmä”, joka kokoaa ryhmänvetäjät ja edunvalvonnan verkottajat säännöllisesti yhteen. Ryhmässä koordinoitaan edunvalvontatoimia ja -viestejä sekä varataan resursseja. Tämän lisäksi perustettiin edunvalvontatiimi Teamsiin, jossa voidaan keskustella ja jakaa tietoa sujuvasti ja nopeasti.
- Osallistamisen vahvistaminen, omistajien ja sidosryhmien tarpeet näkyviin;** liitto on aktivoinut rooliaan Uudenmaan ja kuntien edunvalvonnassa hyödyntäen erilaista substanssiosaamista ja verkostoja. Verkostoyhteistyön vakiintuneita foorumeita, kuten kaavakahvilat ja liiton asiantuntijaryhmät, hyödynnettiin edunvalvonnan koordinoinnissa ja tiedonvaihdossa entistä systemaattisemmin.

Vaikuttavuus, merkityksellisyys: Merkityksellistä ja kestävää työtä

Vuositavoitteen omistajat: Petri Suominen, Eero Venäläinen.

Tapamme toimia:

Keskitymme työssämme merkittäviin yhteiskunnallisiin ilmiöihin ja haasteisiin ratkaistaksemme niitä yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa. Valitsemme kansalliset ja kansainväliset verkostot Uudenmaan kehittymisen näkökulmasta oikein.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2023

Strateginen valinta	Vuositavoite 2023	Mittari
Priorisoimme vaikuttavia kansainvälisiä verkostoja	Kehitetään Uudenmaan liiton ja sen sidosryhmien kansainvälistä edunvalvontaa	Edistymän tilanne

Vuositavoitetta toteutettiin kolmella eri toimenpiteellä yhteistyössä asiakaskokemuspainopisteen tavoitteen omistajien kanssa.

Raportointi:

- Nykyisten verkostojen arviointi ja niihin käytettävät panostukset:** Jäsenyydet kansainvälisissä järjestöissä ja verkostoissa sekä laaditut kansainväliset yhteistyösopimukset tunnistettiin ja analysoitiin. Analyysien pohjalta laadittiin esitys jäsenyyksien ja sopimusten jatkamisesta sekä toiminnan painotuksista.
- Toimintamalli EU-edunvalvonnan hoitamiseen:** Tunnistettiin keskeisimmät kohderyhmät ja yhteistyökumppanit kotimaassa ja EU-lainsäädännössä. Valmisteltiin edunvalvontasuunnitelma, jonka pohjalta laaditaan vuonna 2024 toimintasuunnitelma.
EU-edunvalvontaa toteutetaan samoja strategisia kärkiteemoja peilaten kuin kansallista. EU-edunvalvonnassa määritellään ydinviestit, joita tuodaan esiin vaikuttaessa EU-vaaleihin ja tulevaan työohjelmaan. Komission työohjelmaa ja puheenjohtajamaiden suunnitelmia seurataan. Kaupunki- ja metropolipolitiikkaa nostetaan esiin. Kansainvälistä edunvalvontaa edistetään hankkeissa, järjestöissä, verkostoissa ja kahdenvälisten sopimusten, yhteistyön sekä kansainvälisten vierailujen ja tapahtumisen keinoin.
- Aiempien edunvalvontatapauksen analysointi:** Aiemmista edunvalvontatapauksista analysoitiin CB Interreg -ohjelman säilyttäminen sekä Ennallistamisasetuksen artiklaan 6 vaikuttaminen. Molemmat tapaukset todettiin onnistuneiksi. Niistä saadut opit tunnistettiin.

Henkilöstökokemus: Uudistuva ja innostuva työyhteisö

Vuositavoitteen omistajat: Eeva Oinonen, Aleksi Partanen, Heini Peltonen.

Tapamme toimia:

Olemme toimintatavoiltamme jatkuvasti kehittyvä asiantuntijaorganisaatio. Johtamisemme ja työskentelymme on edistyksellistä.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2023

Strateginen valinta	Vuositavoite 2023	Mittari
Tuemme muutoksen johtamista	Hyvän työilmapiirin säilymistä tukevan työyhteisön sisäisen vuorovaikutuksen fasilitointi muutostilanteessa	Vuoden aikana käytössä olleet toimintamallit, välineet ja ratkaisut

Raportointi:

- Muutosinfojen järjestäminen** organisaatiouudistukseen liittyen ja viestintä ajankohtaista kanavalla: Fasilitoimme infotilaisuuksia henkilöstölle, joissa esiteltiin organisaatiouudistuksen etenemisestä. Mahdollistettiin henkilöstön osallistuminen organisaatiouudistus prosessiin.
- Pulssikyselyjä** toteutettiin kolme: Pulssikyselyjä toteutettiin touko-, loka- ja joulukuussa. Kyselyyn oli lisätty kysymys koskien työilmapiiriä ja annettu kommentoida sitä myös vapaasanakentällä. Tulosten keskiarvot ovat nousseet syksyn aikana työilmapiirin osalta kevään pohjalukemista.
- Perehdytysuunnitelma** osittain vuositavoitteen omistajien työnä: Perehdytysprosessia päivitettiin ja perehdytysuunnitelmaa uudistettiin erityisesti panostaen uuden työntekijän vuorovaikutukseen.
- Uuden maakuntajohtajan kanssa käytiin läpi **ideoidut lisätoimenpiteet** 10.11.2023
 - Maakuntajohtajan henkilökohtaiset starttikeskustelut työntekijöiden kanssa
 - Maakuntajohtajan ja johtoryhmän viestintä ja vuorovaikutus (kirjallinen, kuvallinen) Teamsin ajankohtaista-kanavalle.
 - Johtoryhmän infotunnin tuunaaminen uuden maakuntajohtajan näköiseksi johtamisviestinnän työkaluna
 - Työpajat tiimeittäin, ”pelisääntötyöpajat” (viestinnälliset pelisäännöt tms)

Näistä otettiin käyttöön johtoryhmän infotunnin tuunaaminen uuden maakuntajohtajan näköiseksi sekä johdon aktiivisempi viestintä ajankohtaista kanavalla.

Taloudellisuus, tuottavuus: Oppiva ja suoritustaan jatkuvasti parantava organisaatio

Vuositavoitteen omistajat: Eija Hasu, Jukka Hynninen, Liisa Setälä.

Tapamme toimia:

Nostamme omaa kyvykkyyttämme jatkuvasti. Kohdennamme käytössä olevat voimavarat oikein ja poistamme hukan.

Strategiset valinnat, vuositavoitteet ja mittarit 2023

Strateginen valinta	Vuositavoite 2023	Mittari
Priorisoidaan työtä paremmin	Luodaan työn tekemisen eri tasot ja muodot huomioiva toimintamalli töiden asettamiseksi tärkeysjärjestykseen	Edistymän tilanne

Raportointi:

1. **Johdon ja esihenkilöiden haastattelut.** Nykytilanteen haltuunotto alkuvuodesta 2023 toteutetuina strukturoiduin haastatteluina. Haastatteluissa selvitettiin priorisoinnin konkretiaa työn arjessa, oman ja asiantuntijoiden työn organisatorista hallintaa sekä itseohjautuvuutta. Haastatteluista on laadittu yhteenveto sisäiseen käyttöön.
2. **Henkilöstökysely.** Nykytilakuvaa hyödyntäen laadittiin henkilöstökysely, jossa selvitettiin mitkä asiat/tekijät ohjaavat päivittäistä tekemistä ja saadaanko priorisointiin tukea. Kysely toteutettiin 06-08/2023. Kyselyn yleiset tulokset esiteltiin johtajille ja ryhmänvetäjille Tähystämössä 24.8. ja koko henkilöstölle 28.9.2023. Analyysijä syvennettiin vastuualueittain ja tulokset käytiin läpi henkilöstöpäällikön kanssa lokakuussa 2023. Kyselystä on laadittu yhteenveto sisäiseen käyttöön.
3. **Tähystämö.** Haastattelujen yhtenä johtopäätöksenä tunnistettiin toiminnallisten tavoitteiden valmistelun ja johdon yhteisen keskustelufoorumin tarve. Tarpeeseen vastattiin suunnittelemalla ja toteuttamalla Tähystämö-foorumi 24.-25.8.2023. Tähystämön aineistoista ja keskusteluista on laadittu yhteenveto sisäiseen käyttöön.
4. **Priorisoinnin paikat -toimintamalli.** Loppusyksystä laadittiin Priorisoinnin paikat -toimintamalli. Mallissa on tunnistettu ja määritelty organisaation eri tasoilla, eri muodoissa ja eri frekvenssein kokoontuvat ne foorumit, joilla on keskeinen rooli Uudenmaan liiton tavoitteiden esiintuomisessa ja työtehtävien priorisoinnissa. Osa foorumeista on olemassa olevia, osa muokattavaksi ehdotettuja ja osa uusia. Malli sisältää priorisointi-foorumit visualisoivan toimintavuosisikuvauksen sekä roolikortit. Korteissa on tunnistettu kunkin foorumin rooli tavoitteiden ja töiden priorisoinnissa, vastuutahot ja osallistujat, kokoontumissykli sekä tulostavoitteet. Malli on esitelty strategian johtamistiimille joulukuussa 2023 ja koko henkilöstölle tammikuussa 2024. Toimintamallin pilotointi on valittu Taloudellisuus ja tuottavuus -painopisteen strategiseksi vuositavoitteeksi 2024.

Toimintamallilla tavoitellaan tilaa, jossa...

1. ...liiton toiminnan suunta, päämäärät ja resurssit ovat yhteisesti keskusteltu ja päätetty. Toiminnan avoimuus ja läpinäkyvyys paranee. Osallisuus lisää sitoutuneisuutta.
2. ...jokaisen foorumin paikka ja rooli on selkeä ja perusteltu. Kaikille on selvää, minkä tason priorisointipäätöksiä milläkin tasolla on oikeus ja velvollisuus tehdä, ja millä aikataululla.
3. ...asiantuntijoilla on tarvittava tieto ylätasolla tehdyistä linjauksista ja priorisoinneista. Tällöin he pystyvät työarjessa priorisoimaan omia työtehtäviään itseohjautuvasti ja tarvittaessa lähiesihenkilön kanssa.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen tilikaudella 1.1.-31.12.2023

Käyttötalouden toteutuminen tulosryhmittäin

	TA 2023	TP 2023	%	Ero	TP 2022
Varsinainen toiminta					
Toimintatuotot	8 193 000,00	8 232 602,73	100,5 %	39 602,73	8 230 814,69
Toimintakulut	-8 695 000,00	-8 546 808,88	98,4 %	142 192,12	-8 347 746,87
Projektit					
Toimintatuotot	915 014,00	2 072 113,12	132,6 %	509 919,12	1 674 629,49
Toimintakulut	-915 014,00	-2 072 113,12	132,6 %	-509 919,12	-1 674 629,49
Käyttötalouden (liiton oma toiminta) toteutuminen meno- ja tulosryhmittäin					
TOIMINTATULOT					
Liiketoiminnan myyntituotot	419 095,00	403 110,77	96,2 %	-15 984,23	391 562,32
Kuntien osuudet	7 758 905,00	7 762 829,69	100,1 %	3 924,69	7 788 373,00
Myyntituotot	8 178 000,00	8 165 940,46	99,9 %	-12 059,54	8 179 935,32
Tuet ja avustukset	15 000,00	23 057,15	153,7 %	8 057,15	38 304,78
Muut toimintatuotot	0,00	43 605,12	0,0 %	43 605,12	12 574,59
TOIMINTATULOT	8 193 000,00	8 232 602,73	100,5 %	39 602,73	8 230 814,69
TOIMINTAMENOT					
Henkilöstökulut	-5 072 000,00	-5 121 752,99	101,1 %	-55 752,99	-4 893 591,06
Palvelujen ostot	-2 435 000,00	-2 504 462,22	102,9 %	-69 461,22	-2 317 282,14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-255 500,00	-190 745,44	74,7 %	64 754,56	-202 504,68
Avustukset	-255 500,00	-6 000,00	2,3 %	249 500,00	-279 918,00
Vuokrat	-616 000,00	-629 490,87	102,2 %	-13 490,87	-600 253,20
Muut toimintakulut	-61 000,00	-94 357,36	154,7 %	-33 357,36	-54 197,79
TOIMINTAMENOT	-8 695 000,00	-8 546 808,88	98,4 %	142 192,12	-8 347 746,87
TOIMINTAKATE	-502 000,00	-314 206,15	63,3 %	181 794,85	-116 932,18
Muut rahoitustuotot	0,00	5,34		5,34	4,10
Korkokulut	0,00	0,00		0,00	-36 746,56
Muut rahoituskulut	-21 000,00	-596,70		-596,70	-618,63
VUOSIKATE	-523 000,00	-314 797,51	63,5 %	181 203,49	-154 293,27
Poistot	-14 000,00	-13 019,44		-13 019,44	-34 619,52
TILIKAUDEN TULOS	-537 000,00	-327 816,95	66,1 %	168 184,05	-188 912,79
Rahastojen muutos	250 000,00	276 913,66		276 913,66	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-287 000,00	-50 903,29	10,3 %	445 097,71	-188 912,79

Tuloslaskelman toteutuminen

	TA 2023	TP 2023	Ero	Ero, %
TOIMINTATULOT				
Myyntituotot	8 178 000,00	8 165 940,46	12 059,54	-0,1 %
Tuet ja avustukset	15 000,00	23 057,15	-8 057,15	34,9 %
Muut toimintatuotot	0,00	43 605,12	-43 605,12	100,0 %
TOIMINTATULOT	8 193 000,00	8 232 602,73	-39 602,73	0,5 %
TOIMINTAMENOT				
Henkilöstökulut	-5 072 000,00	-5 121 752,99	55 752,99	1,1 %
Palvelujen ostot	-2 435 000,00	-2 504 462,22	69 462,22	2,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-255 500,00	-190 745,44	-64 754,56	-33,9 %
Avustukset	-255 500,00	-6 000,00	-249 500,00	-4158,3 %
Muut toimintakulut	-677 000,00	-723 848,23	46 848,23	6,5 %
TOIMINTAMENOT	-8 695 000,00	-8 546 808,88	-142 191,12	-1,7 %
TOIMINTAKATE	-502 000,00	-314 206,15	-181 793,85	-57,9 %
Muut rahoitustuotot	0,00	5,34	-5,34	
Korkokulut	-20 000,00	0,00	-20 000,00	
Muut rahoituskulut	-1 000,00	-596,70	-403,30	-67,6 %
VUOSIKATE	-523 000,00	-314 797,51	-202 202,49	-64,2 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 000,00	-13 019,44	-980,56	-7,5 %
Poistot	-14 000,00	-13 019,44	-980,56	-7,5 %
TILIKAUDEN TULOS	-537 000,00	-327 816,95	-203 183,05	-62,0 %
Rahastojen muutos	250 000,00	276 913,66	-26 913,66	9,7 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-287 000,00	-50 903,29	-230 096,71	-452,0 %

Investointien toteutuminen

	TA 2023	TP 2023
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja Kalusto	14 000,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2023	TP 2023	Ero	Ero, %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-523 000,00	-314 797,51	181 202,49	-57,6 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-14 000,00	0,00	0,00	
Toiminta ja investoinnit, netto	-537 000,00	-314 797,51	181 202,49	-57,6 %

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot (Kuntalaki 110 §).

Tehtäville määritellyt toiminnan tavoitteet ovat maakuntavaltuustoon nähden sitovia.

Maakuntavaltuustoon nähden sitovana talouden tavoitteena oli, että

- tulosryhmässä **Varsinainen toiminta** tilikauden alijäämä on enintään talousarviossa esitetyn (-281 000¹ euroa) mukainen.
- tulosryhmässä **Projektit** jaksotetaan tilikauden lopussa siten että tulosryhmän toteuma on tasapainoinen.

Tilikaudella 1.1.-31.12.2023 liiton talous toteutui ennakoitua paremmin ja tilikauden tulokseksi muodostui **-50 903,29** euroa.

Toteumavertailussa varsinaisen toiminnan toimintatuotot olivat **100,5 %** ja toimintamenot **98,4 %**.

Projektit-tulosryhmässä toimintatuottojen ja -menojen toteuma oli 127,6 %. Vuoden 2023 aikana liitto oli mukana 25 projektissa. Vuoden aikana uusia projekteja alkoi seitsemän kappaletta ja päättyi 12 kpl. Projektit-tulosryhmä jaksotetaan tilinpäätökseen niin, ettei se vaikuta liiton tuloksen muodostumiseen.

Liiton tilinpäätöksessä vuosikatteeksi muodostui -314 797,51 euroa, poistoja kirjattiin 13 019,44 euroa.

Uudenmaan liiton tase pysyi vahvana. Taseen loppusumma oli 31.12.2023 **24 060 362,16** euroa (v. 2022 13 183 242,98 euroa). Peruspääomassa ei tapahtunut toimintavuonna muutoksia ja se muodostaa taseen loppusummasta **0,42 %** (v. 2022 0,77 %). Oman pääoman osuus taseesta oli **5,67 %** (v. 2022 12,83 %), vieraan pääoman osuus **13,49 %** (v. 2022 22,09 %) ja toimeksiantojen osuus **80,84 %** (v. 2022 65,08).

Toimeksiantojen pääomien kokonaissumma oli 19,45 milj. euroa (v. 2022 8,58 milj. euroa). Nämä sisältävät liiton hallinnoimien Etelä-Suomen EAKR-ohjelman sekä kestävän kaupunkikehityksen 6Aika -ohjelman pääomat sekä Uudenmaan innovaatiotoiminnan rahoituksen, Uudenmaan kriisirahoituksen sekä Uudenmaan kestävän kasvun ja elinvoiman tuki rahoituksen pääomat. Varojen sisäinen valvonta on järjestetty liitossa työ- ja elinkeinoministeriön valvontakuvauksen mukaisesti.

¹ Talousarviossa oli esitetty 287 000 euron alijäämä. Talousarvion hyväksymisen jälkeen on tehty tekninen korjaus, joka muutti talousarvion 281 000 euroa alijäämäiseksi.

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma, ulkoinen

	2023	2022
TOIMINTATULOT		
Myyntituotot	8 190 285,28	8 180 572,54
Tuet ja avustukset	1 461 780,23	1 436 701,93
Muut toimintatuotot	43 605,12	12 574,59
TOIMINTATULOT	9 695 670,63	9 629 849,06
TOIMINTAMENOT		
Palkat ja palkkiot	-5 403 921,61	-4 858 851,86
Eläkekulut	-873 269,85	-993 482,10
Muut henkilöstökulut	-127 346,83	-137 390,39
Palvelujen ostot	-2 392 204,47	-2 604 033,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-194 253,00	-202 756,64
Avustukset	-282 913,66	-289 918,00
Muut toimintakulut	-735 967,36	-660 348,83
TOIMINTAMENOT	-10 009 876,78	-9 746 781,24
TOIMINTAKATE	-314 206,15	-116 932,18
Muut rahoitustuotot	5,34	4,10
Korkokulut	0,00	-36 746,56
Muut rahoituskulut	-596,70	-618,63
VUOSIKATE	-314 797,51	-154 293,27
Poistot	-13 019,44	-34 619,52
TILIKAUDEN TULOS	-327 816,95	-188 912,79
Rahastojen muutos	276 913,66	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-50 903,29	-188 912,79

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-314 797,51	-154 293,27
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-314 797,51	-154 293,27
Rahoituksen rahavirta		
Toimeksiantojen varojen muutos	-10 902 682,59	1 115 403,97
Toimeksiantojen pääomien muutos	10 870 549,44	-1 136 879,21
Lyhytaikaisten saamisten muutos	418 664,26	-316 809,82
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	334 386,69	1 225 016,70
Oman pääoman muutokset	0	-52 304,29
Rahoituksen rahavirta	720 917,80	834 428,35
Rahavarojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	406 120,29	680 135,08
Rahavarat 31.12.	3 793 716,65	3 387 596,36
Rahavarat 1.1.	3 387 596,36	2 707 461,28
Rahavarojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	406 120,29	680 135,08

Tase 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Koneet ja kalusto	10 815,31	23 834,75
Aineelliset hyödykkeet	10 815,31	23 834,75
Osakkeet ja osuudet	3 900,00	3 900,00
Sijoitukset	3 900,00	3 900,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 715,31	27 734,75
Valtion toimeksiannot	5 799 286,77	7 512 739,51
Muut toimeksiantojen varat	13 651 332,87	1 035 197,54
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19 450 619,64	8 547 937,05
Myyntisaamiset	31 542,55	59 782,96
Muut saamiset	102 133,15	92 746,69
Siirtosaamiset	667 634,86	1 067 445,17
Lyhytaikaiset saamiset	801 310,56	1 219 974,82
Saamiset	801 310,56	1 219 974,82
Rahat ja pankkisaamiset	3 793 716,65	3 387 596,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 595 027,21	4 607 571,18
VASTAAVAA	24 060 362,16	13 183 242,98
VASTATTAVAA		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	212 084,62	488 998,28
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 100 781,56	1 289 694,35
Tilikauden yli-/alijäämä	-50 903,29	-188 912,79
OMA PÄÄOMA	1 363 690,56	1 691 507,51
Valtion toimeksiannot	5 799 286,77	7 531 169,95
Muut toimeksiantojen pääomat	13 651 332,87	1 048 900,25
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	19 450 619,64	8 580 070,20
Ostovelat	432 956,69	763 211,58
Muut velat	183 717,00	136 746,18
Siirtovelat	2 629 378,27	2 011 707,51
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 246 051,96	2 911 665,27
VIERAS PÄÄOMA	3 246 051,96	2 911 665,27
VASTATTAVAA	24 060 362,16	13 183 242,98

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen arvostus ja jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu maakuntahallituksen hyväksymän Uudenmaan liiton investointimenojen poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen markkina-arvoa alempaan arvostushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty hyväksyttyä poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	tasapoisto

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2023	2022
Toimintatuotot		
3100 Jäsenkuntien maksuosuudet	7 666 405,00	7 666 405,00
3170 Myyntituotot kunnilta	96 424,69	121 968,00
Jäsenkuntien maksuosuudet	7 762 829,69	7 788 373,00
Tuet ja avustukset	1 461 780,23	1 436 701,93
Muut tulot	471 060,71	404 774,13
Toimintatuotot	9 695 670,63	9 629 849,06
Toimintatuotot tulosryhmittäin		
Varsinainen toiminta	8 156 607,40	8 168 627,85
Projektit	1 539 063,23	1 461 221,21
Toimintatuotot	9 695 670,63	9 629 849,06
Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	-2 392 204,47	-2 604 033,42

Tasetta koskevat liitetiedot

	2023	2022
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Osakkeet ja osuudet	3 900,00	3 900,00
Saamisten erittely		
Myyntisaamiset	31 542,55	59 782,96
Muut saamiset	102 133,15	92 746,69
Siirtosaamiset	667 634,86	1 067 445,17
Lyhytaikaiset saamiset	801 310,56	1 219 974,82
Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät		
1720 Siirtosaamiset kunnilta	3 876,69	
1730 Siirtosaamiset valtiolta	23 952,14	17 810,64
1740 Siirtosaamiset muilta	82 058,04	77 008,98
1751 Projektien siirtosaamiset	557 747,99	972 625,55
Siirtosaamiset yhteensä	667 634,86	1 067 445,17
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma	101 727,67	101 727,67
Muut omat rahastot	212 084,62	488 998,28
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 100 781,56	1 289 694,35
Tilikauden yli-/alijäämä	-50 903,29	-188 912,79
Oma pääoma yhteensä	1 363 690,56	1 691 507,51
Vieras pääoma		
Ostovelat	432 956,69	763 211,58
Muut velat	183 717,00	136 746,18
Siirtovelat	2 629 378,27	2 011 707,51
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 246 051,96	2 911 665,27
Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät		
2575 Siirtovelat	903 110,53	919 114,39
2576 Projektien siirtovelat	1 726 267,74	1 092 593,12
Siirtovelat	2 629 378,27	2 011 707,51
Siirtovelat yhteensä	2 629 378,27	2 011 707,51

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt		
Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus
Osakkuusyhteisöt		
Posintra Oy	Porvoo	4,4 %

Erittely peruspääoman jakautumisesta			
Kunta	Osuus peruspääomasta, €	Osuus muista pääomasijoituksista, €	Osuus, %
Askola	210,13	114,31	0,32
Espoo	11 523,32	6 236,79	17,46
Hanko	681,12	367,92	1,03
Helsinki	19 195,22	10 387,50	29,08
Hyvinkää	2 538,72	1 375,24	3,85
Inkoo	297,22	160,74	0,45
Järvenpää	2 117,67	1 146,63	3,21
Karkkila	538,70	292,91	0,82
Kauniainen	513,94	278,62	0,78
Kerava	1 808,07	978,74	2,74
Kirkkonummi	1 671,84	903,73	2,53
Lapinjärvi	127,27	71,44	0,19
Lohja	2 619,22	1 418,10	3,96
Loviisa	676,32	364,35	1,02
Myrskylä	87,91	46,44	0,13
Mäntsälä	959,76	517,95	1,45
Nurmijärvi	1 851,41	1 000,17	2,80
Pornainen	229,10	125,02	0,35
Porvoo	2 113,87	1 143,05	3,20
Pukkila	87,17	46,44	0,13
Raasepori	1 770,92	957,31	2,68
Sipoo	784,50	428,65	1,19
Siuntio	272,45	146,45	0,41
Tuusula	1 770,91	957,31	2,68
Vantaa	10 154,89	5 493,80	15,38
Vihti	1 405,59	760,85	2,13
Yhteensä	66 007,24	35 720,43	100,00

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuudet	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pantatut arvopaperit	32 562,50	32 562,50
Vakuudet yhteensä	32 562,50	32 562,50

Vuokravastuut	2023	2022
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 28.2.2028 asti	1 166 612,11	1 709 855,27
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	656 647,18	604 578,87
- sopimuksiin liittyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	56 358,57	75 908,77
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	36 536,75	48 829,21
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	0,00	0,00
Yhteensä	1 222 970,68	1 785 764,04

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023	2022
Vakituiset	68	67
Määräaikaiset	21	16
Yhteensä	89	83

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut	-6 404 538,29	-5 989 724,35
Lomapalkkajaksotukset	-1 033 387,57	-1 038 794,55
Yhteensä	-7 437 925,86	-7 028 518,90

Tilintarkastajan palkkiot	2023	2022
KPMG Julkistarkastus Oy		
Varsinaiset palkkiot	12 420,38	5 723,22
Sihteerityön palkkiot	4 140,00	0,00
Projektien palkkiot	1 478,02	7 466,94
Yhteensä	18 038,40	13 190,16

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Finlands Svenska Socialdemokrater rf	343,50	181,00
Helsingin Kokoomus ry	2 485,55	1 839,08
Helsingin Sosialidemokraatit ry	5 490,02	3 626,70
Helsingin Vasemmistoliitto ry	239,00	103,50
Helsingin Vihreät ry, De Gröna i Helsingfors rf	4 606,10	2 974,60
Keskustan Uudenmaan piiri ry	358,50	124,20
Perussuomalaisten Uudenmaan piiri ry	1 488,37	934,80
Svenska folkpartiet i Nyland r.f.	1 553,20	1 127,80
Uudenmaan Kokoomus ry	7 665,15	5 568,91
Uudenmaan Sosialidemokraatit r.y.	5 370,75	3 129,75
Uudenmaan Vasemmistoliitto ry, Vänsterförbundet i Nyland rf	896,25	1 101,90
Uudenmaan vihreät ry	2 808,13	1 733,50
Yhteensä	33 304,52	22 445,74

Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

- Verolaskelmat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella sekä tallennettuna asianhallintajärjestelmä Dynastyssä
- Päiväkirjat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella sekä tallennettuna Dynastyssä
- Pääkirjat ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella sekä tallennettuna Dynastyssä
- Tuloslaskelmat ja taseet ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella sekä tallennettuna Dynastyssä
- Tasekirja
- Matkalaskut ohjelmatoimittaja Visma Enterprise Oy:n palvelimella

Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10. 2§).

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

1 = M2 matkalaskut 1 – 31 ohjelmatoimittaja Visma Enterprise Oy:n palvelimella

2 = Pankkitositteet 1 – 1103 sähköisenä ja tallennettuna Dynastyssä

3 = Ostolaskut 3 laskusarja 1 – 1554 verkkolaskuna sekä paperilaskut skannattuna sähköiseen muotoon

4 = Myyntilaskut 1 – 244 sähköisenä ja tallennettuna Dynastyssä

5 = Palkkalaskenta 1 – 43 sähköisenä ja tallennettuna Dynastyssä

7 = Maakunnan kehittämisrahalla ja rakennerahasto-ohjelmista rahoitettujen hankkeiden maksatushakemukset tositteet 1 – 354 sähköisenä ja tallennettuna Dynastyssä

8 = Arvonlisäverolaskelmat 1 – 12 ohjelmatoimittaja Maestro Oy:n palvelimella sekä sähköisenä ja tallennettuna Dynastyssä

9 = Muistiotositteet 1 – 73 paperitositteina sekä sähköisenä ja tallennettuna Dynastyssä

Jäsenkuntien maksuosuudet 2023

JÄSENKUNNAT	Väkiluku 31.12.2021	%-osuus Uudenmaan väkiluvusta	Varsinainen toiminta 2023	Varsinainen toiminta 2022	Muutos 2022-2023, €	Muutos 2022- 2023, %
Helsinki	658 457	38,40 %	2 943 884	2 957 820	-13 936	-0,47 %
Espoo	297 132	17,33 %	1 328 442	1 318 331	10 111	0,77 %
Vantaa	239 206	13,95 %	1 069 462	1 068 146	1 316	0,12 %
Hyvinkää	46 880	2,73 %	209 595	209 711	-116	-0,06 %
Järvenpää	45 226	2,64 %	202 200	200 161	2 039	1,02 %
Kauniainen	10 396	0,61 %	46 479	45 827	652	1,42 %
Kerava	37 232	2,17 %	166 460	167 067	-607	-0,36 %
Kirkkonummi	40 433	2,36 %	180 771	180 471	300	0,17 %
Mäntsälä	20 837	1,22 %	93 160	93 577	-417	-0,45 %
Nurmijärvi	44 127	2,57 %	197 287	196 595	691	0,35 %
Pornainen	5 066	0,30 %	22 649	22 828	-178	-0,78 %
Siuntio	6 198	0,36 %	27 711	27 686	24	0,09 %
Tuusula	39 718	2,32 %	177 574	174 623	2 952	1,69 %
Karkkila	8 717	0,51 %	38 973	39 154	-182	-0,46 %
Lohja	45 988	2,68 %	205 607	206 604	-997	-0,48 %
Vihti	29 239	1,71 %	130 724	131 295	-570	-0,43 %
Hanko	7 979	0,47 %	35 673	36 210	-536	-1,48 %
Inkoo	5 353	0,31 %	23 933	23 958	-25	-0,11 %
Raasepori	27 484	1,60 %	122 878	123 946	-1 069	-0,86 %
Askola	4 847	0,28 %	21 670	21 963	-293	-1,33 %
Lapinjärvi	2 580	0,15 %	11 535	11 801	-266	-2,26 %
Loviisa	14 643	0,85 %	65 467	66 390	-923	-1,39 %
Myrskylä	1 816	0,11 %	8 119	8 424	-305	-3,62 %
Porvoo	51 149	2,98 %	228 681	227 915	766	0,34 %
Pukkila	1 848	0,11 %	8 262	8 253	9	0,11 %
Sipoo	22 190	1,29 %	99 209	97 647	1 562	1,60 %
Uusimaa	1 714 741	100,00 %	7 666 405	7 666 405	0	0,00 %

Liite 1: Uudenmaan liiton julkaisut 2023

[Alueellisen Kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen \(AKKE\) -hankkeiden 2021 toteutuksen ja vaikuttavuuden evaluointi](#), Uudenmaan liiton julkaisuja E 247

[Uudenmaan pienten keskusten profiilit](#), Uudenmaan liiton julkaisuja E 248

[Helsinki-Uusimaa Region in Figures](#), Esite

[Nyland i siffror](#), Esite

[Uusimaa lukuina](#), Esite

[Maankäytön ja liikenteen monitavoitteisen arvioinnin kehittäminen \(MONTAVA\)](#), Uudenmaan liiton julkaisuja C 100

[Nylandsplanen 2050 – en ny sorts landskapsplan](#), Esite

[Uusimaa-kaava 2050 – uudenlainen maakuntakaava](#), Esite

[Verksamhetsberättelse och bokslut 2022](#), Uudenmaan liiton julkaisuja D 109

[Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022](#), Uudenmaan liiton julkaisuja D 108

[Monimuotoiset luovat alat kestävyttä rakentamassa – Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma](#), Uudenmaan liiton julkaisuja C 101

[Nylands förbunds budget för år 2024 samt verksamhets- och ekonomiplan för åren 2024–2026](#), Uudenmaan liiton julkaisuja D 110

[Uudenmaan liiton talousarvio vuodelle 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026](#), Uudenmaan liiton julkaisuja D 111

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Maakuntahallitus on kokouksessaan 27.03.2023 § 31 hyväksynyt osaltaan vuoden 2023 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen ja jättänyt sen tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.